

m muziekwereld

Een altaar voor muziek

Vraaggesprek met drummer Joost Patocka

- Buma/Stemra jaarvergadering
- Investeringsfonds Pop
- Doe-het-zelf met je administratie en aangifte?

Ntb.

valvakbond voor musici & toezicht

De essentie van een vakbond of beroepsorganisatie is het principe ‘samen sterk’, de titel daarom van het redactioneel in de vorige *Muziekwereld*. En het thema van dat nummer: samenwerking. Samen zijn we sterker, tegenover de overheid, tegenover internetpiraten, de legale (Google en Facebook springen in gedachten) en de illegale, tegenover omroepen en grote opdrachtgevers en exploitanten. Maar uiteindelijk ligt de kracht van elke muzikant, componist of muziekdocent in zichzelf. Het nut van samen sterk zijn, is kennis delen en regels stellen die een vangnet of een ondergrens kunnen leveren. Een ondergrens voor redelijke contracten, een ondergrens voor redelijke beloning en kennis om de eigenheid beter tot zijn recht te laten komen.

We zijn sterker door onze stem gezamenlijk te laten horen over illegale tickethandel en door gezamenlijk de overheid te overtuigen ons de middelen te geven voor een eerlijke contractpraktijk. Deze *Muziekwereld* biedt informatie over beide, ook al is het thema zelfwerkzaamheid.

Het nieuwe Investeringsfonds Pop kwam er na jaren van lobby en een intensieve samenwerking binnen met name de bestuurlijke gremia van Sena. Een fonds dat het popmuzici in hun ‘mid-career-fase’ beter mogelijk zal maken zelf te ondernemen, zoals ook het al jaren succesvolle Sena Muziek-productiefonds eigen beheer-artiesten de kleine bijdrage biedt die zij nodig hebben voor eigen initiatief. De lobby voor een (beter) auteurscontractenrecht leidde tot uitgangspunten voor redelijke artiestenovereenkomsten, door de Ntb en Kunstenbond uitonderhandeld met de NVPI (de brancheorganisatie van platenmaatschappijen).

In januari zullen nadere onderhandelingsresultaten worden gepubliceerd: uitgangspunten die een basis leggen voor de individuele onderhandeling, maar daar nooit voor in de plaats kunnen treden. Dat de wetgeving nog altijd beter kan en dat van een minister voor Rechtsbescherming meer gevraagd mag worden dan enkel de middelen om het zelf te doen, neemt niet weg dat wij telkenmale, samen, kleine stappen zetten.

In deze *Muziekwereld* daarnaast tips voor het schrijven van een persbericht, een uitgebreid interview met drummer Joost Patocka over de door hem georganiseerde optredens en festivals en onze vaste columnist Bart Wirtz die hierbij aanhaakt met zijn stuk over het fenomeen doe-het-zelf-festival. Veel informatie uiteraard voor en rond de zzzp’er, de doe-het-zelver bij uitstek. Maar ook de gebruikelijke aandacht voor het lopende nieuws: voor Buma/Stemra bijvoorbeeld, dat hopelijk, na opnieuw een roerig jaar, in rust naar verbetering kan toewerken.

De kerstdagen komen eraan en uiteraard het nieuwe jaar, dat zowel voor de nieuw gefuseerde Kunstenbond/Ntb, voor VCTN als voor al onze individuele leden nieuwe uitdagingen zal bieden. Voor onszelf en samen, want alleen, zeker tijdens Kerst (zonder hier de voor de hand liggende *torch songs* en smartlappen te citeren), is toch maar alleen.

Wij wensen u goede kerstdagen en een gelukkig, succesvol en muzikaal 2019!

Erwin Angad-Gaur
senior adviseur Kunstenbond/Ntb en directeur VCTN

4	kort nieuws Wat speelt er?
6	interview met Joost Patocka Jazz op het platteland
12	VCTN-nieuws Buma/Stemra jaarvergadering: ‘Ondanks het geklungel voorwaarts’
15	DDJF Doe-het-zelf in de muziek
17	EHBO Hoe schrijf ik een goed persbericht?
18	Vers geperst cd-recensies
18	Ntb-verzekeringen Casey’s Column
22	Verzekeringen op maat
23	De Favoriete Compositie van...

24	juridisch Bouwen aan een eigen rechtenstructuur
28	ingezonden Kijk vanuit de praktijk
29	column Stan Rijken Eenpitters slapen nooit
30	auteursrechten Het auteursrechtdebat in 2018
33	column Bart Wirtz Doe-het-zelf-festival
34	zzp Doe-het-zelf met je administratie en aangifte?
37	Bouw je eigen website Zes basistips
38	Onder de leden Simone Vierstra

Alvorens
In deze *Muziekwereld* ontbreekt de gebruikelijke Alvorens-lijst. Wij zijn bezig deze rubriek, in de nieuwe samenwerking tussen de Ntb en Kunstenbond, hernieuwd op te zetten. In de loop van 2019 zullen wij hierover nader berichten.

colofon

Muziekwereld is het blad van de Vakgroep Muziek Kunstenbond/Ntb vakbond voor musici

Oostenburgervoorstraat 152
1018 MR Amsterdam
T: 020-2108050
E: info@kunstenbond.nl
I: www.ntb.nl



vakbond voor musici

De Ntb is op werkdagen telefonisch bereikbaar tussen 12:00 en 17:00 uur. U kunt uw vragen en andere zaken ook per fax of email aan ons voorleggen.

omslag: Minke Faber

Redactie:

Erwin Angad-Gaur (hoofdredacteur), Jeroen Akkermans (eindredacteur), Anita Verheggen

Met medewerking van:

Hans Dobbenberg, Michel Peek, Aline van Dam, Patrick Onderweegs, Stan Rijken, Bjorn Schipper, Cees Schrama, rakenDra Smit, Jimmy Tigges, Bart Wirtz, Ton Dijkzma, Eloy Veldhuijzen, Erik Thijssen, Peter Boertje, Rogier Wennink

Illustraties

Robert Swart

Fotografie:

Minke Faber

Basisvormgeving / Lay-out:

Robert Swart

Drukwerk

Senefelder Misset, Doetinchem

Ntb/vakgroep Muziek Kunstenbond

Bestuur

Alexander Beets (voorzitter),
Will Maas (secretaris/penningmeester),
Guus Bleijerveld,
Daan van der Bruggen,
Ad Hoendervangers,
Patrick Onderweegs,
Simone Vierstra

Bureau

Administratie en helpdesk

Caroline Beukenkamp
carolinebeukenkamp@kunstenbond.nl
Secretariaat info@kunstenbond.nl

Financiële administratie

Espen Strandhagen e.strandhagen@ntb.nl

Juridische zaken/contracten

juridischadvies@kunstenbond.nl

EHBO-project (over muziekproducties)

rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl

Werkgebieden

Lichte muziek en artiesten:

Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl

pop

rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl

Orkesten & Muziekdramatische kunst:

Mark Gerrits markgerrits@kunstenbond.nl

Kamermuziek:

Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl

Auteurs- en Naburig Recht:

Erwin Angad-Gaur erwinangadgaur@kunstenbond.nl

Muziekonderwijs:

Karin Boelhouwer karinboelhouwer@kunstenbond.nl

Wat speelt er?

Investeringsfonds voor popmusici komt er echt!

In januari 2019 lanceert minister Van Engelshoven tijdens de Eurosonic-conferentie een investeringsfonds voor popmusici dat dankzij financiële bijdragen van Sena en OCW tot stand is gekomen en popmusici moet helpen

bij de opbouw van een duurzame carrière. Het Fonds Podiumkunsten (FPK) beheert het fonds en voert de regeling uit. Anita Verheggen, namens Sena Performers lid van de Raad van Aangeslotenen (RvA) en beleidsmedewerker bij de Ntb/Kunstenbond, heeft jarenlang

gelobbyd voor dit fonds: 'De nieuwe subsidieregeling is bedoeld voor popmusici in de mid-career-fase. Zij kunnen via een speciale portal, samen met hun zakelijke partners, een totaalplan (voor tournees, videoclip, cd's etc.) indienen dat maximaal 2 jaar beslaat. Als het plan aan de criteria voldoet, legt het fonds een bedrag bij. Dat bedrag matched het bedrag dat de artiest/zakelijke partner zelf investeert. Uiteraard binnen bepaalde grenzen. Het is een z.g. revolverend fonds: een deel van het bedrag dat aan een artiest/zakenpartner wordt toegekend is een gift en een deel renteloze lening dat na een aantal jaren moet worden terugbetaald. Dat leningdeel vloeit terug in het investeringsfonds zodat andere artiesten daar weer van kunnen profiteren. Het is fantastisch dat OCW besloten heeft om de 3 ton die wij vanuit Sena ter beschikking hebben gesteld te matchen met 6 ton. Zo krijgt de popsector, toch al niet overmatig met subsidie bedeeld, een stevige financiële impuls. Wij willen een regeling waar popmusici echt wat aan hebben.' Verheggen hoopt dat de subsidiecriteria ervoor zorgen dat er eerlijker zaken wordt gedaan in de popsector. 'De aanvragen worden niet aan de hand van artistieke criteria beoordeeld. Wel wordt er gecheckt of het plan realistisch is op basis van zo objectief mogelijke criteria. Ook moeten er schriftelijke afspraken liggen tussen de artiest en zakelijke partners die voldoen aan normen van Fair Practice. Bij de beoordeling zal men b.v. checken of een platen- of uitgavecontract voldoet aan de basisafspraken die daarover zijn gemaakt door de Ntb/Kunstenbond en branchever-

eniging NVPI.' Gezien de enorme diversiteit in de popsector zal een pool van experts (per genre) worden ingeschakeld om een eindcheck van de aanvragen te doen. FPK en Sena zullen de regeling voortdurend monitoren om te toetsen of hij zo goed mogelijk aansluit bij de poppraktijk en voldoende toegankelijk is voor popmusici.



Aanmeldingen voor een showcase op Injazz geopend

Op 27 en 28 juni a.s. vindt de volgende editie van het Injazz Showcase Festival plaats in LantarenVenster en Kantine Walhalla in Rotterdam. Jazzmusici die voornamelijk eigen repertoire spelen en aangesloten zijn bij Buma, kunnen zich daarvoor aanmelden via de website van Injazz: www.injazz.nl/showcase

Denktank luidt de noodklok voor jazz, world en hedendaagse muziek

De Ntb/Kunstenbond maakt deel uit van de Jazz-World-Contemporary Coalitie. Dit is een denktank van belangenorganisaties uit de jazz, world en hedendaagse muzieksector waarbij o.a. Nieuw Geneco, VIP, BIM, World Music Forum en Sena Performers zijn aangesloten. In november schreef de coalitie een brief aan de Kamerleden om aandacht te vragen voor urgente knelpunten in genoemde sectoren. De coalitie signaleert een tekort aan podia en pleit voor het benutten van alternatieve locaties en het stimuleren van (regionale en landelijke) samenwerking

tussen podia, festivals en andere locaties. Overheden en fondsen kunnen podia nog nadrukkelijker tot een diverse programmering stimuleren, door striktere subsidiecriteria te hanteren en eventueel extra subsidie toe te kennen bij bewezen diverse programmering. Quota voor een verplicht percentage 'risicovolle programmering' voor de publieke omroep

heeft de positieve bijwerking dat er meer auteurs- en naburige rechten geldstromen worden gegenereerd die bijdragen aan een gezond verdienmodel voor makers. Met virtuele productiehuisen voor talentontwikkelingsprojecten en een labfunctie van conservatoria, kan er een permanente educatie van musici worden ge-



Ruben Hein

Inschrijving voor het Nationaal Jeugd Jazz Orkest

Talentvolle muzikanten tot maximaal 26 jaar kunnen zich tot 1 maart 2019 voor de NJJO-editie 2019/2020 aanmelden via het inschrijfformulier op de website: www.njjo.nl.

Onder leiding van Ruben Hein doorlopen de geselecteerde 18 topmusici een coaching-traject dat gekoppeld wordt aan optredens en diverse nationale en internationale samenwerkingsprojecten. Vanaf mei 2019 gaat het orkest op tournee met een nieuw, door Hein op maat gecomponeerd en gearrangeerd programma waarbij hij zelf ook als vocalist/solist zal optreden.

De ervaring die je hiermee als startende professional opdoet kan je carrière een boost geven. Ruben Hein heeft nauwelijks nog een introductie.

Als pianist, componist en zanger wordt hij alom geroemd om zijn karakteristieke, warme stem, zijn soulvolle jazzy popsongs en zijn eigenzinnige pianospel. Zijn muzikale ontwikkeling bracht hem vanaf zijn op Blue Note verschenen debuut langs verschillende genres, stijlen en samenwerkingen met (inter)nationale grootheden. Het leidde hem naar veelgeprezen albums, uitverkochte shows, awards en projecten met o.m. Hans Teeuwen en New Cool Collective. Voor meer info: www.njjo.nl



faciliteerd. In het basisonderwijs moet muziekonderwijs een divers karakter hebben. Het invoeren van een canon van de muziek in het curriculum kan hieraan een bijdrage leveren. Voor een duurzaam en transparant exportbeleid is een langetermijnvisie noodzakelijk, met een combinatie van representatie op beurzen en het ondersteunen van (nieuwe) NL-festivals die effectief internationale uitwisseling organiseren en stimuleren. Verruiming van de criteria van het Snelloket van het Fonds Podiumkunsten en verhoging van het budget ervan, zijn essentieel om meer aanvragers een kans te geven zich internationaal te manifesteren.

Nieuwe cao Nationale Opera & Ballet

Op woensdag 7 november kwamen Nationale Opera & Ballet (NO&B) en Kunstenbond/Ntb een cao overeen met een looptijd van 2 jaar. Het onderhandelingsresultaat werd door de leden met grote meerderheid goedgekeurd, al was er ook kritiek. Kritiek die wij delen. Zo is er al een jaar van de looptijd verlopen en lopen wij zo achter de feiten aan. Daarover willen wij met de werkgever in gesprek. Ook zullen wij met de leden in gesprek gaan over de onderlinge communicatie tussen vakbond en leden en over hoe wij de input in de komende cao-onderhandelingen zullen inrichten. De belangrijkste afspraken in de nieuwe cao: per 1 januari 2018 een structurele loonsverhoging van 1.5% (met terugwerkende kracht) en per 1 januari 2019 een structurele loonsverhoging van 2.75%. De eindejaarsuitkering vervalt en wordt opgenomen in het salaris, daarmee stijgen de

maandsalarissen met € 86,88. Voor nieuwe werknemers in het Koor werd een nieuwe ouderensregeling afgesproken. De cao heeft een looptijd tot en met 31 december 2019.



Sena Performers Muziekproductiefonds

Ook in 2019 kunnen professionele musici een aanvraag doen bij het Sena Performers Muziekproductiefonds. De deadline voor de 1e ronde van 2019 is 17 maart a.s. De deadline voor de 2e ronde is 16 juni en voor de 3e ronde 3 november 2019. Het fonds biedt musici, die hun opnamen in eigen beheer willen uitbrengen, de kans om met subsidie een kwalitatief hoogwaardige geluidsopname te maken. Je kunt maximaal € 5000 aanvragen om de productiecosten van geluidsopnamen te financieren. Twee derde van dit bedrag is een subsidie en een derde een renteloze lening. Aanvragers moeten het geleende bedrag binnen twee jaar terugbetalen aan Sena en het fonds financiert nooit meer dan 50% van het totaalbudget. De andere betrokken partijen moeten eenzelfde bedrag bijleggen om tot een finished product te komen. De subsidievoorwaarden staan op de website van Sena en je kunt er een digitaal aanvraagformulier downloaden en invullen. Voor meer info: www.sena.nl Let op: Ntb/Kunstenbond-leden kunnen hun cd/muziekproductie laten recenseren in dit magazine. Stuur je cd/muziekproductie en bio naar de Ntb/Kunstenbond, t.a.v. R. Smit, Oostenburgervoorstraat 152, 1018 MR Amsterdam (r.smit@kunstenbond.nl).



Drummer Joost Patocka is de initiator van de Jazzkerk in Aartswoud. Al zeven jaar organiseert hij daar concerten en bijzondere festivals. Vanwege een reorganisatie heeft hij een ‘winterslaap’ ingelast, om vanaf juni 2019 ‘met een klap’ terug te komen met een uitgebreider en gevarieerder programma.

Jazz op het platteland

tekst: Jimmy Tigges fotografie: Minke Faber

Toen Joost Patocka met zijn vriendin, zangeres Francien van Tuinen, en kinderen in 2010 bij toeval een te koop staand huis ontdekte in het dorpje Aartswoud, wisten ze het meteen: hier wilden ze wonen. Ver van de drukte van de stad, in de landelijke rust in de kop van Noord-Holland, met een wijds uitzicht op oneindig lege vlaktes en een prachtig negentiende-eeuws kerkje voor de deur.

‘We vonden het helemaal te gek hier,’ steekt hij geestdriftig van wal. ‘Tedereen groet hier elkaar op straat. Als het zo uitkomt, vijf keer per dag. De brievenbus zat vol welkomstbriefjes. Onze Amsterdamse vriendenkring

bestond voornamelijk uit muzikanten. Sinds we hier wonen hebben we ook ‘normale’ vrienden. Veel dorpsbewoners vroegen of ik ‘ook een normale baan’ had, ze hadden geen idee wat het is om jazz te maken. De kerk staat een groot deel van het jaar leeg. Ik dacht: we gaan dat gewoon in de kerk laten zien. Ik speelde toen nog bij Rita Reys. Ik vroeg haar hier te komen optreden, met Peter Beets en Ruud Jacobs. Francien zong mee en ik drumde. In Edam en Hoorn gebeurt wel eens wat, maar in de directe omgeving van Aartswoud niet veel. Een bevriende journalist van het Noord-Hollands Dagblad schreef een klein

berichtje. Kaartjes kostten vijftien euro, het was binnen twee dagen uitverkocht: 250 bezoekers, het bleek te werken. Het leek me leuk om vaker zoiets te organiseren. Rita Reys trok als bekendheid veel mensen, maar naar een willekeurige jazzgroep komen hooguit dertig, veertig mensen kijken. Dat kan ik niet bekostigen, dus moest ik iets verzinnen.

Bij een overzichtstentoonstelling van Remco Campert, in de bibliotheek van Opmeer, werd muziek van Benjamin Herman gedraaid. De plaat *Campert*. Het bracht mij op een idee: naast de band iemand met landelijke bekendheid neerzetten die iets over zijn of haar liefde voor jazzmuziek vertelt. Als trekker. Het werkt, er komen veel mensen van buiten de omgeving op de concerten af.

Ik organiseer er vier per jaar: in oktober, december, februari en april. Meer is een te groot risico. De inkomsten komen uit kaartverkoop. Voor het drukwerk heb ik sponsors.

Ik ben heel lang met de gemeente Opmeer bezig geweest over een mogelijke subsidie, maar dat zou hooguit vijfhonderd euro opleveren. Dat aanvragen van subsidie is een tijdrovende bezigheid. Ik raak in paniek als ik al die formulieren moet invullen. Ik heb er geen zin in om in ambtelijke taal te gaan opschrijven wat ik doe.’

Maar je bent er toch aan begonnen
‘Ik zit altijd te mekkeren en te schelden over de kaalslag in de culturele sector. Ik vond dat ik daar wat tegenover moest zetten. In de jazzwereld ken ik iedereen, het is een kleine moeite om zoiets op te zetten. Twee zussen uit het dorp hebben een grote zak met geld nagelaten aan de stichting Kerkgebouw Aartswoud, op voorwaarde dat de kerk niet verbouwd of verkocht wordt. Hij blijft in originele staat en wordt goed onderhouden. De kerk dateert van 1884. Hij is prachtig.

De man die in de pastorie woonde heeft het grootste afbouwbedrijf van Nederland, het zijn akoestiekspecialisten. Hij heeft grote panelen opgehangen in de kerk, ‘baffles’. En er is een nieuw wc-blok in gebouwd. We steken de kaarsen in de kroonluchters aan, leggen een Perzisch tapijt uit het café aan de overkant neer en zetten twee schemerlampen op het podium. Dat is genoeg. De ruimte zelf zorgt al voor een schitterende ambiance. Voor het publiek is het een ‘Ervaring’, om met Joop van den Ende te spreken. Mensen willen gemeenschappelijk iets beleven, dat heb ik hier wel geleerd. De kerk is geen plek waar jazz thuishoort, wat voor de muzikanten een extra spanningsveld is.

Dat café aan de overkant is zo’n café dat alleen open is als de eigenaren daar zin in hebben. Het is sinds 1982 niet meer verbouwd, dat vind ik helemaal te gek. Het fungeert als een soort dorpshuis, ik vind het belangrijk dat het blijft bestaan. De kaartverkoop vindt er ook plaats.

De optredens duren anderhalf uur, zonder pauze. Het zijn unieke, eenmalige concerten. De BN’er en de band ontmoeten elkaar kort voor aanvang. In tweeëneenhalf uur moeten ze samen een programma in elkaar zetten. Veel mensen komen op die bekende namen af, maar ze vinden jazz dan toch leuk, want daar gaat het over. We hebben Louis van Dijk gekoppeld aan Han Bennink. Twee tegenpolen, maar op het podium konden ze het uitstekend met elkaar vinden. Remco Campert declameerde zijn gedicht *Lamento*, terwijl Benjamin Herman, Daniel von Piekartz, Ernst Glerum en ik daar muziek onder speelden.

De artiesten eten bij ons thuis, Francien kookt voor ze. Jules Deelder vermoedde dat er hooguit dertig, veertig mensen op af zouden komen. Hij was verbluft. Het is helemaal out of



context. En het is helemaal uit de hand gelopen, dat is leuk.

Bekende mensen komen graag. Als ze horen dat Kees van Kooten is geweest en Matthijs van Nieuwkerk, dan kunnen ze niet achterblijven. Dat opent deuren. Ik verdien er zelf niets aan, maar dat geeft niet. Ik wil alleen dat mensen kennismaken met jazzmuziek. Het wekken van die interesse vind ik belangrijk.

De kerk dateert van 1884. Hij is prachtig

Na het concert steken we met zijn allen over naar het café, gaan we cd’s verkopen, bier drinken. Bezoekers kunnen daar de muzikanten aanraken en met ze op de foto.

Ik ben geen missionaris, mensen mogen zelf weten wat ze ervan vinden. Ik vind het wel belangrijk dat mensen

jazz kunnen zien en luisteren. Zo’n avond te ervaren vind ik een enorm gewin. De aanloop bij die concerten is heel goed.’

Je organiseert ook festivals

‘In 2017 ben ik begonnen met het eendaags festival Trommel, waarin drums

centraal staan. In juni, als het mooi weer is. Dat is nu twee keer geweest. Het begint met een bandje van mijzelf, elk jaar een andere bezetting. Daarna volgen vier drummers, ieder met hun eigen band waarin ze een soort leidersrol vervullen: een Amerikaanse, een Europese, een jong talent en een oudgediende die mij heeft geïnspireerd. Het wordt gepresenteerd door Wilfried de Jong. Tijdens de ombouw

loopt iedereen heen en weer tussen kerk en café. De reacties waren lovend: ideaal, geen keuzestress. Je hoeft geen muntjes te kopen en een biertje kost € 1,80.

De opzet van het festival is heel klein, kneuterig. In zalen is een afstand tussen publiek en musici. Ik probeer het intermenselijker te maken. Mensen bellen: “Waar moet ik dan parkeren?” “Gewoon, in het gras,” zeg ik dan.

Een veehouder die hierachter woont heeft vijf kleine huisjes, daar hebben muzikanten uit New York overnacht. Francien heeft een cateringsysteem voor ze opgezet. Ze aten in de tuin, na de soundcheck. Die Amerikanen keken hun ogen uit naar de koeien die nieuwsgierig kwamen kijken. We hebben nog een tijdje volgehouden dat we die hadden ingehuurd, haha. Het scheelt dat wijzelf allebei muzikant zijn. Dat maakt het toegankelijker voor ze.’

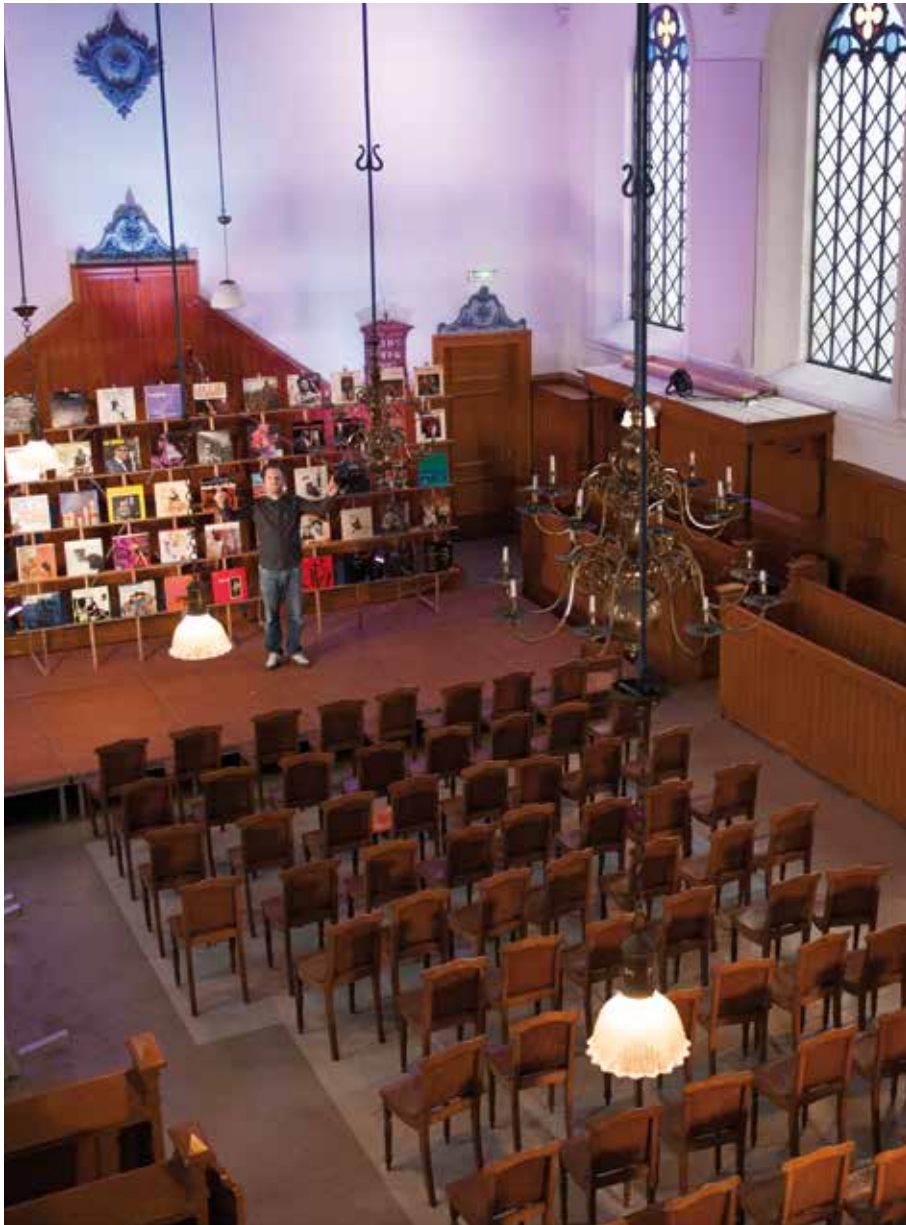
Waarom heb je dit seizoen een lange winterslaap ingelast, zonder de vier reguliere concerten?

‘Ik wilde ruim de tijd nemen, dan komen we vanaf juni 2019 met een breder en uitgebreider aanbod terug. Naast Trommel ook met het festival Voois, uit de koker van Francien. Daarin draait het om de stem als instrument. Ik ben nu zeven jaar bezig, zonder subsidie. Er is geld nodig om door te kunnen gaan. We hebben de Stichting Jazzkerk Aartswoud opgericht, met bestuursleden als Michel van Egmond en Benjamin Herman. Ik heb Geert Drion gebeld, iemand die verstand heeft van fondsenwerving en financiering. Samen met hem heb ik een projectplan voor de komende jaren opgesteld. Er is ook een denktank en een Comité van Aanbeveling. We doen nu echt aan fondsenwerving bij bedrijven, private instellingen en subsidieverstrekken om het aanbod te kunnen verbreden. Ook educatie is be-

Mensen bellen: “Waar moet ik dan parkeren?”
“Gewoon, in het gras,” zeg ik dan

langrijk, net als het aanwakken van interesse voor jazz en de jeugd daarbij betrekken, vooroordelen wegnemen. Daarnaast wil ik een soort Hard Gras over drummen maken. Met verhalen over drummers van onder anderen John Schoorl, Wilfried de Jong, Matthijs van Nieuwkerk.

Het is een mijl op zeven om hier te komen. Mijke Loeven, directrice van het Bimhuis en lid van de denktank, kwam daarom met het idee om een ‘Trommelbus’ te laten rijden rond het gelijknamig festival. Mensen kopen hun kaartje in het Bimhuis en worden in een soort pendeldienst naar



Aartswoud gebracht. Ze kunnen hier dan eten en drinken wat ze willen en worden ‘s avonds weer bij het Bimhuis afgezet.

Een ander denktank-lid, Rotterdams havenman van het jaar 2014 en bestuurder Harold Linssen, komt ook met verrassende ideeën. Hij luistert zelf alleen naar podcasts. Hij zei: laat die gasten van je hun verhalen voorlezen op podcast. Die input van anderen is nodig en die kan van alle kanten komen. Jazz is superabstract. De zoektocht hoe je mensen hier naartoe krijgt vind ik interessant. Mensen zijn volgens mij altijd nieuwsgierig naar nieuwe dingen. Het is daarbij belangrijk hoe je iets brengt.’

Hoe combineer je dat organiseren met optreden en lesgeven?

‘Het zal wel moeten. Ik ben ook nog projectmanager van een serie projecten van Codarts in Rotterdam. Het is een kwestie van ballen in de lucht houden.’ Dit gezegd hebbende, verexcuseert Patocka zich voor het even moeten versturen van een e-mail. ‘Een sollicitatie voor een ‘professorship’ in

Berlijn,’ licht hij toe. ‘Zo’n baan komt eens in de dertig, veertig jaar beschikbaar. Ik zit bij de laatste drie. Ik ken de directeur, hij vroeg mij te solliciteren.’

Dat kan er ook nog wel bij, al blijft spelen zijn voornaamste bezigheid. ‘Ik speel met tussenpozen al dertig jaar bij Benjamin Herman. En sinds 2014 bij Krupa & The Genes, met Stefan Kruger. We hadden lang geleden al het idee om een groep te beginnen met twee drummers en van alle andere instrumenten een dubbele bezetting. En ik speel in ‘telefoonorkestjes’, heb twaalf-en-een-half jaar bij Rita gespeeld, veel met pianist Cees Slinger en zijn generatiegenoten en ben begonnen bij de Beets Brothers. Ik ben blij dat ik met veel van die oude jazzknakkers heb gespeeld, zoals Ruud Jacobs. En met mensen van mijn eigen generatie. Spelen met twintigers is daarnaast weer heel verfrissend. Jonge gasten zijn nieuwsgierig, ze luisteren naar andere muziek, hiphop, r&b. Dat is ook het leuke van lesgeven aan achttien-, negentienjarigen. Die hebben een heel andere belevingswereld. Die maken muziek op hun pc. Zo blijf

je niet de hele tijd in dezelfde cirkel draaien.’

Het thema voor de concertserie van 2019-2020 wordt ‘vrouwen’. Waarom?

‘Ik weet nog niet of ik dat zo wil benoemen. De *gender balance* is wel een thema in de jazzwereld. Ik wil vooral op zoek naar spanningsvelden die elkaar gaan ontmoeten. Het ensemble Pynarello van Lonneke van Straalen bijvoorbeeld speelt klassieke muziek, staand en alles uit het hoofd. Lonneke is ook geïnteresseerd in het spanningsveld tussen klassieke muziek en andere muziekgenres, waaronder jazz.

Ik ben ook bezig met jeugd. Jongeren centrum Pardoes hier vroeg mij laatst om iets over jazz te vertellen. Ik heb een rek met platen meegenomen en een drumstel en heb verteld wat ik doe. Doel van de avond: ze in hun eigen vooroordeel laten lopen. Ik had een powerpointpresentatie gemaakt. De eerste reacties waren in de trant van “ouwelullenmuziek”. Er zaten tachtig mensen, jong en oud, en het was interactief. Bij de petje-op-petje-af-quiz moesten ze van twee foto’s aanwijzen wie popartiest was en wie jazzartiest. Die hadden ze allemaal fout. Ik wil ze niet overtuigen, maar wel dat ze zich openstellen voor jazzmuziek.’

Zouden er meer self made-podia als de Jazzkerk moeten komen? ‘Ze zijn er al. Zo’n Halbe Zijlstra kan wel korten op de kunstsector, maar de kunstenaar gaat door. Die kortingen zijn mede een aanleiding geweest voor mij om hier van alles op te zetten. Tweehonderd miljoen weghalen bij de kunst, alsof dat wat uitmaakt. Er lopen nog steeds te weinig politieagenten op straat.’ **||**

Infosites:
www.joostpatocka.nl
jazzkerk.nl

CV Joost Patocka
Geboren in Amsterdam, 1 juli 1969

- Sinds 1989 actief, onder meer als vaste drummer van Benjamin Herman, Rita Reys, Francien van Tuinen, Krupa & The Genes.
- Speelde met onder anderen, Kurt Rosenwinkel, Jesse van Ruller, Hans Dulfer, Piet Noordijk, Branford Marsalis, Ruben Hein, Beets Brothers, Reinier Baas, Ben van Gelder, Paul Heller, Teddy Edwards & Nat Adderley.
- Leermeesters: Eric Ineke, Clarence Becton, Joe Morrello, Marvin ‘Smitty’ Smith, Carl Allen.

1990 – 1996: Beets Brothers
1989 – heden: Benjamin Herman Trio, af en aan
2001 – 2013: Begeleider Rita Reys
2007 – 2014: Docent jazz drums aan het Koninklijk Conservatorium Rotterdam
2014 – heden: Docent jazz drums aan Codarts Rotterdam
2011 – heden: Organisator concerten in de Jazzkerk in Aartswoud
2014 – heden: Krupa & The Genes
2015: Oprichter Stichting Jazzkerk Aartswoud
2017 – heden: Bestuurslid Stichting Muziek Opmeer
2017: Eerste editie van Festival Trommel, rondom drums, Aartswoud

Buma/Stemra jaarvergadering: 'Ondanks het geklungel voorwaarts'

Maandag 29 oktober vond de extra jaarvergadering van Buma/Stemra plaats. De opkomst was lager dan de afgelopen jaren. Veel leden en aangesloten en lijken aan een Buma-moeheid te leiden, die ook in de zaal merkbaar was.

Ton Dijkma



Na onderzoek op onderzoek en het aangekondigde vertrek van directeur Wim van Limpt lijken veel leden de discussies moe. De interne Raad van Toezicht zorgde in aanloop naar de vergadering voor extra verwarring door eerst een voordracht van ad-interim-CFO (financieel directeur) Siebe van Elsloo aan de vergadering aan te kondigen, deze voordracht daarna (zonder de eerdere aankondiging te herroepen) niet te agenderen, om tot slot, een week voor de vergadering, aan te kondigen dit jaar nóg een extra jaarver-

gadering uit te zullen schrijven voor benoeming van het 'ad-interim-bestuur' (de nieuwe ad-interim-directeur en de financieel directeur). Op initiatief van VCTN en Ntb/Kunstenbond dienden de gezamenlijke auteurs- en uitgeversorganisaties een motie in om een extra vergadering met opnieuw extra kosten te voorkomen. De leden spraken zo hun goedkeuring uit over de voorlopige benoeming van Van Esloo (financieel directeur) en Van Steijn (algemeen directeur):

Motie namens VCTN, Ntb/Kunstenbond, Nieuw GeNeCo, BAM!, Popauteurs, BCMM, NMUV en VMN:
De vergadering bijeen op 29 oktober 2018
– Spreekt haar instemming uit jegens de Raad van Toezicht van Buma/Stemra met betrekking tot de tussentijdse benoeming door de Raad van Toezicht conform haar bevoegdheid daartoe (art 21.10 statuten) van de heren Cees van Steijn en Siebe van Elsloo als eerste (bestuursvoorzitter), respectievelijk als

tweede (financieel directeur) statutair bestuurder van Buma/Stemra;
– Verzoekt voor de definitieve voorziening in de tussentijds ontstane vacatures geen extra ledenvergadering bijeen te roepen, doch deze te agenderen voor de eerstvolgende reguliere jaarvergadering van 2019 (art 21.10 en 21.2 statuten)

De motie werd met overgrote meerderheid aangenomen. Erwin Angad-Gaur (directeur

VCTN en initiatiefnemer en indiener van de motie): 'Het geklungel in de communicatie is uiteraard symptomatisch te noemen voor het functioneren van het voormalig bestuur en de huidige Raad van Toezicht. Maar we hebben het initiatief genomen om gezamenlijk een stap voorwaarts te maken, in plaats van te blijven hangen in verwijten. In overleg met de collega-organisaties en ook met de Raad van Toezicht zelf. We moeten ondanks al het bestuurlijk geklungel voort. Dat is ook duidelijk wat de leden willen.'

De jaarrekening 2017 werd door de vergadering goedgekeurd. Het oude bestuur kreeg decharge van de vergadering. Ook de mede door VCTN en Ntb/Kunstenbond ingediende statutenwijziging, waarin vastgelegd wordt dat de concept jaarrekening minimaal twee weken voor de jaarvergadering gepubliceerd dient te worden, werd aangenomen. Tot slot werd de interne Raad

van Toezicht uitgebreid van acht naar negen leden, waaronder drie 'onafhankelijken'. Angad-Gaur: 'Laat helder zijn: wij waren en zijn daarvan geen voorstander. Het is niet anders, maar het is een gevaarlijke ontwikkeling: de vertegenwoordigers van rechthebbers hebben nu nog minder formele zeggenschap dan ze ooit hebben gehad. De argumentatie dat de zittende Raad van Toezicht te weinig kennis heeft, zou aanleiding moeten zijn naar het profiel van die zetels te kijken, niet om een noodverband aan te leggen. Ik begrijp heel goed dat ook hier de leden het geklungel zat zijn. Maar de vraag is uiteraard of onafhankelijken dat probleem oplossen. De eerdere onafhankelijke voorzitter van het voormalig bestuur, Leo de Wit, is daar een goed (of eigenlijk slecht) voorbeeld van. Veel van wat mis ging wordt nu op het bord van de vertrokken directeur Van Limpt geschoven. Dat is deels terecht, maar het bestuur en zeker de voormalig

voorzitter ontspringen wel erg de dans op deze wijze. Zeker het functioneren van de voormalig onafhankelijk voorzitter blijft publicitair en in beeldvorming wel erg uit de wind en dat schetst mogelijk toch een verkeerd beeld, ook voor de lessen die we voor de toekomst moeten trekken. De Raad van Toezicht heeft toegezegd de hele bestuursstructuur nader tegen het licht te houden. Dat is goed, maar het was de juiste volgorde geweest dat eerst te doen. We zullen de Raad van Toezicht aan haar toezegging proberen te houden. Ook in dit opzicht: voorwaarts nu.

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer!

Leden van Kunstenbond en Ntb/vakgroep Muziek die (tevens) actief zijn als muzikant zijn aangesloten bij de VCTN. Voor 'erkenning' van de VCTN vraagt Buma/Stemra ons (jaarlijks) een ledenlijst met Buma/Stemra-nummers van de leden aan te leveren aan een onafhankelijke instantie, die deze gegevens vertrouwelijk zal behandelen. Wij vragen onze leden, voor zover zij dat nog niet gedaan hebben, ons daartoe hun 7 cijferige (!) Buma/Stemra-relatienummer te mailen en onze inzet voor een sterkere positie voor auteurs en een beter Buma/Stemra te steunen.

Doe-het-zelf in de muziek

Ik weet het nog goed. Rond zijn 13e/14e ging mijn zoon naast zijn drumlessen ook muziek maken op zijn computer. Via 'YouTube-tutorials' kreeg hij het langzamerhand steeds meer voor elkaar dat hij precies de sound kreeg die hij in gedachten had. Uren, dagen, weken zat hij op zijn slaapkamer dingen uit te proberen. Het programma dat hij gebruikte maakte op mij een complexe indruk. Met zijn schoolvakken kon ik hem nog helpen. Maar dit was andere koek. Geen beginnen aan voor een 'jonge oudere'. Maar al zou ik bekend zijn met het gebruik van de muzieksoftware, dan nog had hij hele andere ideeën over het eindresultaat. Smaken verschillen en zeker tussen generaties. En dat is maar goed ook. Ik kocht voor hem een goede hoofdtelefoon.

Het bleef echter niet alleen bij produceren. Hij bedacht een naam voor zichzelf, ontwierp een logo, bedacht tracknamen en maakte platenhoezen. Ik heb mij vaak verbaasd over de enorme creativiteit die hij daarbij liet zien. Ook het publiceren van muziek deed hij zelf. Op SoundCloud, want dat is lekker toegankelijk. Maar ook gevaarlijk. Er werd op slinkse wijze muziek van hem gestolen en onder een andere naam uitgebracht. Dit nummer werd behoorlijk succesvol en

bracht het destijds tot nummer 7 op Beatport, een ranking van elektronische dancemuziek. Witheet was hij. Via Twitter vroeg hij om advies. Dit werd weer opgepikt door GeenStijl.nl, die hier een bericht over publiceerde: '16-jarig dj-talent bestolen van housetrack'. Het gerenommeerde danceplatenlabel Spinnin' Records meldde zich bij hem, en de rest is niet alleen geschiedenis, maar ook de start van een succesvolle dj-carrière. Nog steeds zijn er honderden, zo niet duizenden jongens en meiden die precies hetzelfde doen als mijn zoon toen. Die muziek maken, een naam bedenken,

logo's ontwerpen en websites bouwen, allemaal met het doel om een profcarrière te beginnen en een bekende dj te worden. Doe-het-zelf in de muziek. Gewoon ook omdat het leuk is om te doen. Als ouder is het geweldig om te zien hoe jouw kind ineens heel creatief kan zijn in het bedenken en uitwerken van ideeën. Maar realiseer je ook dat als je kind inderdaad doorgroeit in zijn carrière, dat hij of zij steeds meer moet overlaten aan andere, professionele partijen. Er worden profs ingeschakeld voor het bouwen van een state-of-the-art-website, logo's aangepast aan de tijdgeest, vette video's gemaakt en er komt mo-

dern artwork voor nieuw uit te brengen nummers. Wat resteert is de creativiteit in het produceren van je eigen muziek. Maar ook daar kun je eventueel de hulp invoeren van derden. Bijvoorbeeld een A&R van een platenlabel, gastcomponisten of een collega dj voor een 'collab'. Ik zou tegen alle ouders van kinderen die met muziek bezig zijn, willen zeggen: geniet vooral van hun creativiteit, heb er ook oog voor en laat ze zo lang mogelijk alles zelf willen blijven doen.

Hans Dobbenberg
voorzitter Dutch DJ Foundation

- ingezonden mededeling -

Schipper legal:

mr. Bjorn Schipper is een ervaren entertainment advocaat en oprichter van **SCHIPPER LEGAL** in Amsterdam. Een intakegesprek van een half uur is gratis. Voor leden van de Ntb geldt een gereduceerd uurtarief van euro 150,= (exclusief btw en externe kosten). Voor procederen geldt een urenmaximum van 50 uur tegen het genoemde gereduceerde uurtarief. Het normale (basis)uurtarief is euro 200,= (exclusief btw en externe kosten) en geldt bij procedures vanaf 50 uur.

SCHIPPER LEGAL:

mr. Bjorn Schipper	m +31619610500	e bjorn@schipperlegal.nl
Postbus 36424	f +31208908580	w www.schipperlegal.nl
1020 MK Amsterdam		tw @bjornschipper

Geef een proefabonnement cadeau.
Of vraag het als cadeau! Slechts € 15,⁵⁰



25% KORTING OP DE LOSSE NUMMERPRIJS

Geef zo'n proefabonnement eens aan je bandleden cadeau!
Of probeer een van de bladen zelf eens uit.

Ga naar de sites van de bladen om je proefabonnement te bestellen



Musicmaker 3 edities	€ 15,50	www.musicmaker.nl/lees-musicmaker
Interface 3 edities	€ 15,50	www.interface.nl/lees-interface
Gitarist 3 edities	€ 15,50	www.gitarist.nl/lees-gitarist
Slagwerkrant 3 edities	€ 15,50	www.slagwerkrant.nl/lees-slagwerkrant
De Bassist 2 edities	€ 11,90	www.debassist.nl/lees-de-bassist

Of bel 020 675 5308!
Het proefabonnement gaat in met het eerstvolgende nummer.

Zorgeloos de winter in? Laat je verlonen!



Verzekerd voor WW en Ziektewet
Voor iedereen in de culturele sector
Korting voor NTB/Kunstenbond-leden



Artiëstenverloningen

Achterstraat 11 · 4101 BB Culemborg · 0345-524404 · info@artiëstenverloningen.nl

Producer raken Dra Smit geeft voorlichting over muziekproducties. Dus over zaken als opnametechniek, de betrokken rechten, contractvormen, exploitatie etc. Leden van de Ntb/vakgroep Muziek en de VCTN kunnen hem op maandag en dinsdag benaderen met al hun vragen op dit gebied. Veel van de gestelde vragen komen steeds weer terug. Een aantal hiervan beantwoordt hij in deze rubriek. In deze aflevering geeft Erwin Angad-Gaur antwoord op enkele veelgestelde vragen over het schrijven van een persbericht.

Eerste Hulp Bij Opnamen

Hoe schrijf ik een goed persbericht?

Het schrijven van een persbericht vereist vooral dat je je verplaatst in je lezerspubliek. Denk bij het schrijven aan de journalist. Wat wil hij lezen? Wat is voor hem gemakkelijk? Wat is voor hem relevant? En verplaats je in de lezer voor wie de journalist zijn stuk schrijven moet.

Dat is eigenlijk altijd het geval als je van een ander (het publiek, de programmeur, de journalist, de omroep) iets wilt. Waarom zou hij of zij doen wat jij van hem of haar zou willen? En hoe bespaar je hem of haar zoveel mogelijk moeite en werk om dat ook te doen? Een persbericht is daarnaast geen advertentie. Het bericht moet nieuwswaarde hebben en interessant zijn voor de doelgroep van de journalist of het medium waarnaar je het bericht stuurt. Vermijd te nadrukkelijke reclameteksten en superlatieven ('geweldig', 'bijzonder', 'uniek'), tenzij er een echt goede, objectieve reden is ze te gebruiken. Houd je aan de feiten, formuleer helder en bij voorkeur kort. Een persbericht moet in principe niet langer zijn dan een A4'tje. Heb je meer tekst: voeg de extra informatie toe als bijlage, of als hyperlink naar informatie online.

Opbouw van het persbericht

Uiteraard begint een persbericht met de mededeling zelf: de kop 'Persbericht' en de datum; daarna volgt de kop van het daadwerkelijke bericht. De kop moet in één korte zin de boodschap samenvatten die je wilt overbrengen. Desnoods kun je werken met een kop en een onderkop.

Het bericht zelf heeft idealiter de opbouw van een ANP-bericht: een artikel dat in kortere of in langere versie geplaatst kan worden. ANP-berichten worden in principe zo geschreven dat media die de berichten overnemen, enkel de korte inleiding, de inleiding plus de belangrijkste toelichting of het volledige bericht met ook nadere details kunnen plaatsen. Feitelijk is het ideale persbericht met eenvoudig copy-paste-werk door de journalist over te nemen.

De opbouw is dus simpel: een inleiding waarin de hoofdzaak van het verhaal met de relevante nieuwsfeiten helder omschreven wordt in maximaal vijftig woorden. Daarna volgt de uitwerking met meer toelichting en achtergrondinformatie waarmee de informatie in de juiste context wordt geplaatst. Vaak bestaat ook dit uit blokjes: eerst de nadere toelichting en daarna bijvoorbeeld een quote van een betrokkene of jezelf, zodat je, als in een interview, aan het woord komt en je persoonlijke toelichting kunt geven. Het persbericht sluit af met een 'noot aan de redactie' of een kopje 'niet voor publicatie', waaronder je je contactinformatie (naam van de contactpersoon, mailadres en telefoonnummer) vermeldt voor het geval de journalist extra informatie wil.

In de bijlagen kun je bijvoorbeeld een persfoto toevoegen. Let er daarbij op de fotograaf netjes te vermelden. En let er uiteraard op dat je van de fotograaf de toestemming hebt om foto's te verspreiden en laten plaatsen. Het auteursrecht is er tenslotte ook voor fotografen.

Vers geperst



Evelien Storm **Little Lights**
ES001

Na een succesvolle crowdfundingcampagne op Voordekunst.nl, bundelde zangeres/componiste Evelien Storms haar krachten met gitarist/componist Joost van der Beek en toetsenist Vincent Grit om deze plaat te produceren. In 2014 bracht ze samen met gitarist Rob Elfrink het album Oceano uit. Met hem ontwikkelde ze zich als een zangeres met een innemende presentatie, speelse timing en een liefde voor Braziliaanse muziek, zoals ze zelf zegt. Op dit album is dat tot volle wasdom gekomen. Brazilië is duidelijk aanwezig, samen met verhalende teksten en lyrische melodieën. Evelien etaleert zich als een singer-songwriter die zich bedient van jazz en pop elementen. Ieder van de elf liedjes is een klank- en verhaaluniversum op zich waarin het kleine legertje aan meewerkende Groningse musici, inclusief blazerssectie, bijzonder smaakvol is ingezet. Een bijzondere rol is daarbij weggelegd voor Izaline Calister, haar idool, met wie ze een indringend duet, *Writings in the Sand*, zingt. Een productie met mooie liedjes.

www.evelienstorm.com



Broken Sun On Butler Records
Wat begon als een project in Melbourne groeide uit tot de band Broken Sun in Nederland. On is het derde album van deze band en bevat acht nieuwe nummers geschreven door gitarist Bart Rietvorst en zanger Derrick van Schie. Beiden speelden ook in de Tilburgse band Wealthy Beggar. De titel heeft meerdere betekenissen voor de band. Die symboliseert dat de band door een schakelaar is aangezet én dat de mannen eager zijn om door te gaan en nieuwe gebieden te ontdekken. De band laat zich beïnvloeden door onder meer Ryan Adams, the Beatles en Neil Young. De invloed van de laatste is goed te horen via het melancholische stemgeluid van zanger Derrick. De pedal steel, gespeeld door Ivo van Gemert, geeft de nummers een Americana-karakter. Dat de band zich naast Americana- en rootsmuziek ook laat beïnvloeden door 80's FM rock, is te horen in het nummer *In the nighttime*. Daarin wordt de banjo perfect gecombineerd met een 80's rockbeat. (Patrick Onderweegs)

www.brokensun.eu

Casey's Column

JAZZMUSICUS EN PRESENTATOR CEES SCHRAMA KAN TERUGKIJKEN OP EEN LANGE CARRIÈRE, DOORSPEKT MET VELE SAPPIGE ANEKDOTES UIT DE WANDEL-GANGEN VAN HET MUZIEKLEVEN.

Synchroniciteit

Ik kwam Pierre Wijn Nobel voor het eerst tegen in het oude Bimhuis, maar kende hem al van zijn liedjes op de radio voor The Skymasters en The Fouryo's. Eén van zijn bekendste hits was *In de bus van Bussum naar Naarden*. Wijn Nobel speelde accordeon en trombone in o.a. The Ramblers. Het was een keurige man die op latere leeftijd een bed-and-breakfast bestierde aan de Vossiusstraat in Amsterdam. Hij kwam oorspronkelijk uit Leiden. Ik woonde sinds 1938 ook in Leiden in een nieuwbouwwijk aan de zuidkant. Wijn Nobel vertelde me dat hij in 1940 tijdens de algemene mobilisatie werd opgeroepen om het vliegveld Valkenburg bij Leiden te bewaken met een klein pelotonnetje. Op 10 mei 1940 lag hij in een schuttersputje toen er opeens een groot contingent Duitse parachutisten naar beneden kwam.



Het peloton van Wijn Nobel schoot alle beschikbare geweren leeg, maar de overmacht van de Duitsers was zo groot dat hen niets anders overbleef dan te vluchten. Wijn Nobel had net genoeg tijd om

in de hangar zijn trombone en accordeon op te halen en wilde met een paar kameraden langs de Rijn naar Katwijk lopen. Ze durfden niet naar huis en om niet opgemerkt te worden liepen ze alleen 's avonds. Uiteindelijk bereikten ze Katwijk waar alleen bij de bakker nog licht brandde. Hij verleende ze een paar dagen onderdak tot de Duitsers Katwijk binnen kwamen. Daarop besloot de groep van Wijn Nobel terug te lopen naar Leiderdorp waar ze een leegstaande woonboot van een kennis op het riviertje De Does kraakten. De brugwachter zorgde voor een elektriciteitskabel zodat ze konden koken en licht hadden. Maar na een paar dagen werd de grond ze ook daar te heet onder de voeten. Ze besloten de trossen los te gooien en De Does af te varen naar Alphen en uiteindelijk de Kagerplassen; zonder licht en met twee peddeltjes. Overdag meerden ze aan en 's nachts peddelden ze tot ze een geschikte schuilplaats tussen het hoge riet aan de Kagerplassen vonden. Daar hebben ze een paar maanden gelegen totdat het veilig genoeg was om de bewoonde wereld weer op te zoeken. Toen Wijn Nobel me dit verhaal vertelde dacht ik: 'Hier is iets heel vreemds aan de hand.' Mijn allereerste herinnering in mijn leven is dat ik in mijn pyjama op de arm van mijn moeder zat. Zij stond op de eerste verdieping voor het raam; ik hoorde haar huilen en zag haar wijzen richting Valkenburg. Zij was een Duitse en sprak geen Nederlands terwijl mijn vader als onderofficier van het Nederlandse leger op weg was naar de Grebbeberg; een moeilijke situatie. Mijn herinnering aan dat moment is ontzettend sterk. Ik was pas 3,5 jaar oud en zag allemaal kleine grijze bolletjes in de lucht verschijnen. Een paar seconden na de bolletjes hoorde je een knalletje. Er werd geschoten! Toen Pierre Wijn Nobel met zijn verhaal begon riep ik: 'Verrek, dus jij zat daar met je geweer en ik stond er op anderhalve kilometer afstand naar te kijken!' We konden het bijna niet geloven: mijn indringende herinnering aan dat moment en hij lag daar te schieten.



Stark Linnemann Quartet
Pictures at an Exhibition
UCM Records UCM05

Tegenwoordig worden tracks verkocht in plaats van albums. Om nog maar te zwijgen over legendarische conceptalbums uit het verleden. Jonas Linnemann en Paul Stark durfden het gelukkig wel weer aan met een conceptueel project, niet kiezend voor open deuren. Pictures, een muzikale beschrijving over een schilderijtentoonstelling (althans: 10 van de 16 werken), eerder vertolkt door illustere voorgangers als Emerson, Lake & Palmer en Ravel, en geschreven door Mussorgsky voor zijn overleden vriend, de schilder Viktor Hartmann. De nieuwsgierigheid is gewekt... Stark en Linnemann c.s. hebben de oorspronkelijke werken vertaald naar een mix van klassieke en moderne jazz, gecombineerd met elementen uit rock en world. We wandelen virtueel door de tentoonstelling, waar afbeeldingen van gnomen, kastelen, barden, spelende kinderen, ruziënde marktvrouwen en een bouwkundig onmogelijk te bouwen poort, muzikaal de revue passeren. Een ode aan het werk van een kunstenaar, respectvol en sfeervol vertolkt door het kwartet van Stark en Linnemann. Soms abstract. Maar oh zo de moeite waard om te ondergaan, totdat de allerlaatste noot langzaam wegebt. (Peter Boertje)

www.starklinneman.com



Konstantyn Napolov | Eke Simons - The Collectors
Trptk TTK0027

Dit prachtig vormgegeven album met de cd in een boekje van dvd-formaat maakt deel uit van The Dutch Golden Collection. Dit initiatief van percussionist Konstantyn Napolov beoogt een nieuwe muzikale taal voor percussie in de moderne kamermusiek te ontwikkelen. Op deze zorgvuldige geluidsproductie horen we de Oekraïense percussiemeester samen met pianiste Eke Simons expressief en dynamisch 'te keer' gaan. Het brede geluid van de concertvleugel samen met de rauwe kracht en klank van een gigantische percussie set-up, leveren de power waarmee vier kamersuites van Jan-Peter de Graaff, Yannis Kyriakides, Moritz Eggert en Samuel Penderbayne tot leven worden gewekt. Daarnaast worden ook elektronica en stemopnamen gebruikt binnen dit moderne repertoire. De muziek laat zich moeilijk beschrijven. In Jan Pieter de Graaff's *The Bells of St. Clement's* cirkelen lichte belklanken bijvoorbeeld rondom soms zware klavierclusters en orchestral hits. Vanwege het onconventionele karakter van de uitgevoerde composities, is de muziek ook zeer suggestief en geschikt voor bewegend beeld.

www.k-napolov.com



Colen A Bird's-Eye View

Sweet Briar Music CD6 2018-12-02

Sinds zijn jeugd komt jazzsaxofonist en componist Ad Colen elke vakantie in een huisje vlak over de grens met België. In een uitgestrekt bos, off-grid zoals dat tegenwoordig heet, speelde hij dan samen met de vogels. Dit was de inspiratie voor een uniek muziekproject waarvan deze cd een weerslag is. Hij schreef de diverse vogeltoonreeksen uit en gebruikte ze als ingrediënten voor zijn composities. Ook vertraagde hij de vogelklanken met moderne technieken waardoor zich nieuwe klanken en melodische lijnen ontvouwd. De tien stukken op deze plaat zijn elk geïnspireerd op een vogel die in de titel wordt aangeduid. Gelukkig worden de diverse vogels niet letterlijk geïmiteerd. De karakteristieken die de componist Ad Colen in een specifieke vogel hoorde, gebruikte hij als elementen voor zijn jazzcomposities. Die worden door bassist Dion Nijland, drummer Yonga Sun, toetsenist Mike Roelofs en cellist Rogier Hornman met veel plezier improviserend uitgevoerd en klinken vloeiend en strak. Dit gezelschap gebruikt werkelijk het gehele arsenaal aan mogelijkheden van hun instrumenten om een breed muzikaal blikveld van de vogelwereld te tonen.

www.adcolen.com



Martin Fondse Many Faces of Jazz

Rollercoaster Records RCR1801

Martin Fondse is pianist en gerenommeerd componist/ arrangeur op het gebied van jazz en hedendaagse muziek. Hij heeft een indrukwekkende staat van dienst met muzikale projecten en filmmuziek en won in 2017 de Boy Edgar Prijs. Op dit album leidt hij zijn eigen Martin Fondse Orchestra (voorheen bekend als 'Starvinsky Orkestar') tijdens een concert in het Bimhuis op 6 december 2017. Ze spelen elf eigen werken van de meester. Daarbij speelt hij ook de vibrandoneon, de barokke versie van de melodica. Opvallend aan de composities is de enorme veelzijdigheid qua sfeer en bezetting. De muziek is zeer filmisch met soms hectische impro-jazz tot aan loungestukken met hemelse zangpartijen en veel ruimte. Ook opvallend is de gesproken bijdrage van Kees van Kooten die live een treffende impressie van de diverse jazzgezichten en een inleiding over een voettocht over de Atlantische Oceaan voordraagt. Het laatste is een sprookjesachtig stuk met engelenzang en strijkarrangement. Zeer geslaagde live-cd.

www.martinfondse.com



Sneaky SneakerZ?! It's gonna get you

Eigen beheer
De band Sneaky SneakerZ?! gaat door het leven als een zelfbenoemd hammondorgelkwartet. Het mag dan ook geen wonder heten dat het orgel een aanzienlijke rol speelt op dit debuutalbum. Organist van dienst heet Elvis Sergo, die het hammondorgel als geen ander beheerst. Ook het baspedaal kent voor Sergo geen geheimen en de liefhebbers van de ietwat wollige hammondbastoon kunnen hun hart ophalen aan dit album. Dat konden ze de laatste jaren sowieso al, want door artiesten als Sven Hammond Soul en Orgel Vreten is het kleine broertje van het kerkorgel weer helemaal hip. Naast de organist bestaat het kwartet uit tenorsaxofonist Thomas Streutgers, die naast Sergo de meeste composities op zich heeft genomen, drummer Maarten Kruijswijk en gitarist Florian Hierdeis. Ze zorgen met hun muzikale kwaliteiten voor een gevarieerde plaat waar het spelplezier van afspat. Waar je je het ene moment bevindt in een spannende achtervolgingscène (*Cookin*), sta je het andere moment te chillen op een strand in zonnig Californië (*Grens Bentveld*). Het is te hopen dat dit kwartet in de toekomst weer 'de stoute sneakers' aantrekt en komt met een waardige opvolger! (Rogier Wennink)

www.sneakysneakerz.nl



Braskiri The Couch Principle

Berthold Records LC-27984

Dit is de tweede cd van Braskiri. De eerste, gedoopt Killing the Mozzarella, werd breed gewaardeerd, zodat trompettist Bert Lochs, tubaspeler Steffen Granly, toetsenist Dirk Balhaus en drummer Wim Kegel opnieuw de studio in konden. De albumtitel verwijst naar de plek waar talloze composities van bandleider, componist en trompettist Bert Lochs tot stand komen. Dat blijkt ook uit een aantal titels van deze plaat die verwijzen naar bekende televisieseries en films zoals *Arya* (*Game of Thrones*) en *Doc Brown* (*Back to the Future*). Het repertoire is op het lijf van deze avontuurlijke muzikanten geschreven. Het koper vormt de kern van het bandgeluid, met hele mooie duetten tussen tuba en trompet. Piano en drum zorgen daarbij voor de ritmische ondergrond en de harmonische context, zodat beide blazers in alle vrijheid gebaande paden kunnen verlaten en nieuwe muzikale vrijheden ontdekken. Een vrijheid waarin, ik citeer het persbericht: '...meteoren inslaan, planeten langs elkaar heen suizen en satellieten veelkleurig oplichten, om vervolgens hun baan om de aarde te verlaten en nieuwe horizonten te verkennen.'

<http://www.braskiri.nl>



Jorn ten Hoopen I Still Think of You

Eigen beheer
Dit is een bijzondere release die op een vinylschijf (lp) komt met vijf foto's van verlaten herfstige ruimtes. In deze kamers – in een leegstaand Rotterdams pand met de toepasselijke naam 'Conny Janssen Danst' – zijn de tien stukken van deze plaat opgenomen. Daarbij was de akoestiek van de ruimte steeds bepalend voor de sfeer van de stukken. Gitarist Jorn ten Hoopen nam daar 's nachts met zijn semi-akoestische gitaar op, zonder overdubs, effecten en/of andere musici. De composities van zijn hand hebben een simpel en elegant karakter met, afhankelijk van de ruimte waarin ze werden opgenomen, soms een beklemmende ondertoon. Een enkele dissonante toon bewerkstelligt dat al, waarbij ik gelijk associaties met de ruimte van de albumcover krijg. Er valt ook van harmonisch reine stukken te genieten, waarbij door de akoestiek van de betreffende ruimte beelden van middeleeuwse madrigalen worden opgewekt. Naast dat deze productie artistiek al zeer de moeite waard is, is het ook interessant studiemateriaal voor geluidstechnici. Voor wie geen ouderwetse pick-up heeft ook te beluisteren op SoundCloud.

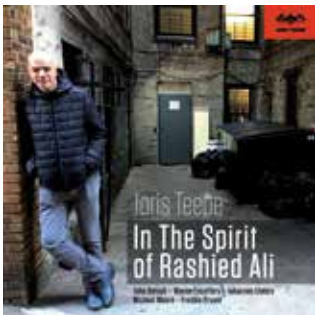
www.jorntenhoopen.com



Tip Jar Onward Shine a Light

Records SLR011218
Tip Jar, de band van toetsenist Bart de Win en zangeres Arianne Knegt, begint op een heuse Americanafabriek te lijken. Gemiddeld komen er twee, soms zelfs drie cd's per jaar van de personen. Hun vorige album namen ze op in Austin, Texas, met Walt Wilkings en zijn band The Mystiqueros. Toen ze eenmaal weer genoeg liedjes voor een nieuw album hadden gecomponeerd togen ze dit jaar weer naar Austin, omdat ze de smaak goed te pakken hadden gekregen bij Walt & Co.. In twee etappes werd er naar de VS gevlogen. De eerste keer met opnamen van vaste gitarist Harry Hendriks op een harddisk, die werden gebruikt om de basisopnamen te maken. Tijdens de productie gingen er heel wat soundfiles de Atlantische Oceaan over en weer. Ook van die andere Nederlandse Americana, BJ Baartmans, werden bouzouki- en dobropartijen geüpload naar Austin en in de muziek gemixt. Het resultaat is er dan ook naar: een dijk van een plaat, ook voor niet-Americana liefhebbers.

www.tipjar.nl



Joris Teepe In The Spirit of Rashied Ali

Jazztribes
'A Dutchman in New York'. In 1992 besloten Joris Teepe en zijn contrabas de oversteek naar New York te wagen. Een droom kwam uit. Binnen een jaar had Teepe zijn eerste plaat opgenomen, en in de jaren erna bevond hij zich nog altijd in goed gezelschap: bij Benny Golson en Randy Brecker, om maar wat namen te droppen. Maar toen hij in 2000 Rashied Ali ontmoette, veranderde zijn wereld pas echt. Ali, de legendarische freejazz-drummer, nam Joris onder zijn hoede en jarenlang speelden ze samen. In de zomer van 2009 overleed Ali, maar dat was niet per se het einde: Ali bleef inspireren. *In the Spirit of*, een prachtige hommage aan een groot drummer, is hiervan het bewijs. Teepe's bewerking van 5 nummers in de Rashied Ali Suite getuigt van klasse en respect voor zijn inspirator. Op het album verder bewerkingen van grote musici als Don Cherry en Thelonius Monk. En wie kan bij *Turnaround* – geschreven door Ornette Coleman –, met de stuwende bass van Teepe uit de speakers, eigenlijk nog steeds bewegingloos blijven zitten? Een topalbum met bijbehorend leesboek. (Peter Boertje)

www.joristeepe.com



ErGO Simple Stories

Eigen beheer

Simple Stories is de titel voor het debuutalbum van de band ErGO. De band, die in 2002 begonnen is met schrijven en herschrijven van materiaal voor dit album, speelt een mix van jazz, latin, rock en country. De muzikale verhalen, die wat mij betreft niet per se simpel zijn, worden vertolkt door de helaas te vroeg overleden zanger Fred Smit. Zijn volle, lage stemgeluid doet in de ballad *Heroes* en de jazz-waltz *Sinkin'* denken aan Neil Diamond. De groep bestaat verder uit stuk voor stuk sterke en ervaren muzikanten. Zoals wel vaker bij jazz-georiënteerde bands houdt ook ErGO ervan om in de composities ruimte te geven aan solo's. Een paar highlights hiervan zijn de sterke gitaarsolo van Axel Gunning in het nummer *Impotence* en de sfeervolle improvisatie van pianist Steffen 't Hart in het nummer *Gold*. En zo zijn er over het hele album muzikale vrijheden te beluisteren. Dit kun je onder andere op Spotify doen. (Patrick Onderweegs)

www.ergomusic.nl

Verzekeringen op maat

We vinden het belangrijk dat onze leden goed verzekerd zijn. Zeker onder zelfstandige artiesten schort het hier nog wel eens aan. Maar wat als er onverhoopt iets misgaat? Misschien breek je je hand en kun je een tijdje niet spelen, of gaat je kostbare instrument stuk. Speciaal aan onze leden mogen we van verschillende verzekeringsmaatschappijen korting aanbieden. Jouw persoonlijke situatie is altijd uniek, het is belangrijk om jezelf goed te oriënteren op wat het beste bij jou past.



Arbeidsongeschiktheidsverzekering bij Centraal Beheer

Arbeidsongeschiktheid kan iedereen overkomen, maar veel zzp'ers zijn hier niet voor verzekerd. Ook zzp'ers hebben echter zo'n vangnet nodig, voor als het op een dag niet meer gaat. Daarom zijn wij blij dat we kunnen meedelen dat onze leden via Centraal Beheer een voordelige arbeidsongeschiktheidsverzekering kunnen afsluiten. Een polis wordt op maat gemaakt. Meer informatie vind je op de website van de Kunstenbond/Ntb. Je kunt ook mailen naar aov@centraal-beheer voor meer informatie. Vermeld in het onderwerp dat je lid bent van Kunstenbond/Ntb.



PNO-zorgverzekering

Je kunt als lid van de Kunstenbond/Ntb kiezen voor de voordelige zorgverzekering van

PNOZorg. Op de basisverzekering krijg je 8 procent korting, de aanvullende verzekering is voor Kunstenbond/Ntb-leden 13 procent voordeliger. Heb je vragen? Je kunt bellen met PNOZorg: 030 639 62 62.

Ntb-pakket bij Van der Roest

Je verdiepen in de risico's die je loopt als zelfstandig ondernemer is absoluut een must. Een vergissing of fout is snel gemaakt en kan zeer grote financiële gevolgen hebben. Stel je eens voor dat je je kostbare instrument laat vallen tijdens een optreden, of dat er iemand struikelt over de bedrading van je apparatuur. Als zelfstandig ondernemer heb je vaak te maken met een hoge werkdruk, maar wij raden je toch aan om eens even stil te staan bij de risico's van je vak.

Speciaal voor de leden die het druk hebben als ondernemer, heeft de Ntb een verzekeringspakket waarin gemak en eenvoud kenmerkend zijn. Voor je instrumenten en apparatuur kun je de Ntb-instrumentenverzekering afsluiten. Je hoeft slechts een opgave te doen van de instrumenten die je wilt verzekeren en het is geregeld. Ze zijn daarna overal

verzekerd, ook bij optredens in het buitenland. Uitgezonderd is alleen diefstal uit een auto. Een auto is relatief eenvoudig open te breken, daarom is het onbeheerd achterlaten van spullen in een auto niet verstandig. Verzekeraars keren in deze gevallen meestal niet of heel beperkt uit. Heb je een instrumentenverzekering, dan is het van groot belang om je verzekering actueel te houden. Koop of verkoop je instrumenten, meld dit dan direct, liefst per mail via ntb@vdroest.nl. Alleen de instrumenten die je hebt opgegeven zijn verzekerd. Voor gemak zorgt ook de Ntb-aansprakelijkheidsverzekering. Deze maakt geen onderscheid in welke hoedanigheid de schade wordt veroorzaakt. Naast de particuliere aansprakelijkheid dekt deze verzekering ook de zakelijke activiteiten tijdens bijvoorbeeld lesgeven of optredens.

Ook de doorlopende reisverzekering die de Ntb biedt, kent geen

onderscheid tussen particuliere en zakelijke reizen. Door de combinatie van particuliere en zakelijke risico's op één polis voorkom je discussies in geval van schade. Op deze manier helpen wij de ondernemer met de drukbezette agenda. Uiteraard behoren ook de autoverzekering en de brandverzekering tot het Ntb-verzekeringspakket. Deze worden met forse korting aangeboden. Kijk maar eens op het ledengedeelte van de Ntb-website voor meer informatie, voor een premieberekening of voor het afsluiten van een Ntb-polis. Deze polissen bieden dekking in zowel particuliere als zakelijke omstandigheden. Uiteraard kunnen ook Ntb-leden die in loondienst werkzaam zijn profiteren van de voordelen die het Ntb-verzekeringspakket te bieden heeft. Raadpleeg hiervoor de ledenservice op www.ntb.nl, onderdeel Ntb-verzekeringen. Voor meer informatie kan je ook contact opnemen via email: ntb@vdroest.nl

ADVIESGROEP
VAN DER ROEST

Het Ntb-pakket:

- Instrumentenverzekering
- Aansprakelijkheidsverzekering
- Aansprakelijkheidsverzekering-Combi
- Doorlopende Reisverzekering
- Inboedelverzekering
- Uitvaartverzekering
- Autoverzekering
- Opstalverzekering
- Zorgverzekering

DE FAVORIETE COMPOSITIE VAN... PATRICK ONDERWEEGS, DRUMMER, FILMMAKER EN DOCENT.



G. Love

'Vroeger luisterde ik veel naar symforock, bands als Yes, Genesis. Daarna belandde ik via de jazz, mensen als Branford Marsalis, John Scofield, en de hiphop bij John Mayer en Queens of the Stone Age. Maar na een lange zoektocht kies ik als favoriete nummer voor *Blues Music*, van het debuutalbum van G. Love & Special Sauce uit 1994. Een mix van blues en rap, lekker groovy. Ik was daar direct gecharmeerd van, toen ik ze op televisie zag optreden op Pinkpop. De zanger, Garrett Dutton alias G. Love, was een superenthousiaste jongen. Hij werd geïnterviewd door Mart Smeets. Wat die ook aan hem vroeg, hij kon álles spelen. Je zag hem zijn gitaar stemmen. Toen hij daarmee klaar was riep hij na de eerste aanslag "Yeah, cool", terwijl de gitaar nog even vals klonk als daarvoor. Dat was heel grappig. Bij het optreden zag je die enorme massa bewegen, het hele grasveld ging op en neer. Een driemansformatie met een contrabas, drum, gitaar en zang, met een enorme impact. Ik vond het jammer dat ik daar niet bij was. In *Cold Beverage* zong G. Love een stuk of acht keer 'Stick it in the fridge' over de beat heen. Daar was de groove zo optimaal, dat niemand in het publiek stil kon blijven staan.



Blues Music begint met een klap op de grote bassdrum, die lang blijft resoneren. Je hoort daarna heel goed de hi-hats tegen elkaar trillen, de pure klank van het instrument waar niks fake aan is. En daarna de groove die ze met zijn drieën spelen, de brushes van de drummer en die krakende gitaar. Het mooie is dat het niet perfect is. Door imperfectie gaan dingen leven. Toen ik *Blues Music* net nog even draaide, werd ik wéér gegrepen door dat intro, de openheid, de leegheid, de klank van de instrumenten. Die tv-uitzending was mijn eerste kennismaking met G. Love. Ik heb daarna meteen die cd gekocht. Na een aantal andere cd's bracht hij in 2011 een country-achtig solo-album

uit, *Fixing To Die*, met onder meer covers van Paul Simon en Velvet Underground. Die heb ik ook vaak gedraaid. Ik heb een keer met een trio in het voorprogramma mogen spelen van G. Love, in de Melkweg. Geweldig dat ik hem daar de hand kon schudden. Afgelopen oktober was ik bij een concert van hem. Met een nieuw bandje van me spelen we G. Love-covers. Bij dat concert begon ik daardoor vanzelf steeds de tweede stem mee te zingen. Zijn invloed op mijn muziek? Sowieso de simpelheid. Zowel in de bandsamenstelling als in de groove. Als die groove lekker staat, kan ik daar al spelend erg van genieten. Hij is later ook wat steviger muziek gaan maken, maar de muziek uit die beginperiode heeft mij meer naar die simpele kant getrokken; ik ben gaan houden van niet te ingewikkeld doen. In een jazzkoor dat ik als drummer begeleid, kom je de ingewikkeldste arrangementen en de onmogelijkste maatsoorten tegen. Dat blijft mij ook uitdagen, maar dan is het wel moeilijker om al spelend van een nummer te genieten. Dan moet je je echt heel erg concentreren op het maken van muziek.'

Jimmy Tigges

Bouwen aan een eigen rechtenstructuur

Het rechtenhuis van artiesten

Bjorn Schipper Illustratie: Robert Swart

De voorwaarden in een artiestencontract zijn niet altijd even gunstig voor de artiest. Bijvoorbeeld omdat rechten voor een (te) lange periode worden weggetekend. De digitale revolutie biedt de mogelijkheid om rechten en exploitatie daarvan in eigen hand te nemen. Dit past naadloos bij de Do-It-Yourself-mentaliteit.

De muziekindustrie is een veelkoppig monster. Interessante ontwikkelingen kunnen elkaar in rap tempo opvolgen, vaak ingegeven door nieuwe technieken. Zoals midden jaren 90 van de vorige eeuw, toen internet de digitale exploitatie van muziek mogelijk maakte. De traditionele verhouding tussen artiesten en labels kwam hiermee onder druk te staan aangezien digitale kanalen de artiesten in staat stellen rechtstreeks met hun fans te communiceren en zaken te doen. Met de spreekwoordelijke muisklik is de aankoop van muziek, tickets of merchandise een feit. Bovendien leveren deze transacties en het klikgedrag van fans artiesten een schat aan informatie op. Niet voor niets is big data al jaren een toverwoord in de muziekindustrie. Nieuwe business- en verdienmodellen volgen elkaar in rap tempo op.

Aan de andere kant zien we de voortdurende worsteling van artiesten en muzikanten om onder redelijke voorwaarden met muziekexploitanten, zoals bijvoorbeeld labels en uitgevers, een contract te sluiten. Dat was al zo vóór de opkomst van digitale muziekexploitatie, en dat is helaas nog steeds zo. Niet voor niets heeft onze wetgever muzikanten met de invoering van het Auteurscontractenrecht in 2015 wettelijke handvatten gegeven om te proberen het contractuele evenwicht in relatie tot muziekexploitanten te herstellen. Vanzelfsprekend speelt de onderhandelingspositie (*leverage*) van muzikanten hier een rol. Waar nodig kan de rechter bijspringen om grenzen te stellen aan wat wel en niet geoorloofd is bij het sluiten en uitvoeren van exploitatiecontracten.

In deze bijdrage voor *Muziekwereld* laat ik zien

dat muzikanten – artiesten en/of auteurs – er verstandig aan doen om voor de lange termijn aan een eigen rechtenstructuur te bouwen. Dit wordt ook wel een ‘rechtenhuis’¹ genoemd. De zuiver financiële en fiscale overwegingen laat ik daarbij gemakshalve buiten beschouwing.

Getekend zijn

Muzikanten kunnen met trots vertellen dat zij *getekend zijn*. Bedoeld wordt dat zij bij een label of uitgever een contract hebben getekend. Op zichzelf inderdaad iets om trots op te zijn, onder contract staan bij een gerenommeerd label of publisher. Maar wat nu als dat contract voor de muzikant ongunstige voorwaarden bevat? Bijvoorbeeld een overdracht van rechten voor de duur van de betrokken auteursrechten en/of naburige rechten. En een relatief lage royalty gecombineerd met de nodige aftrekbare kosten. In die situaties worden muzikanten vroeg of laat *getekend door* de muziekindustrie, in de negatieve zin van het woord. Het is verder op lange termijn de vraag of het voor muzikanten handig is om een in historisch perspectief verknipte catalogus te ‘bezitten’ waarbij de muziek tot in lengte van jaren vertegenwoordigd wordt door een veelheid aan (sub)uitgevers, labels en *aggregators* of distributeurs.

Tegen deze achtergrond en gegeven de kansen die digitale exploitatie hen biedt, is het niet zo vreemd dat steeds meer artiesten en muzikanten goed nadenken over het bezit van de muziekrechten en de alternatieve manieren van exploitatie daarvan. Het past naadloos bij

de tijdgeest van verdere professionalisering en Do-It-Yourself (DIY).

Het ‘rechtenhuis’ van artiesten en muzikanten

Het eerder genoemde ‘rechtenhuis’ van artiesten en muzikanten past bijzonder goed bij de mogelijkheden van de digitale exploitatie van muziek en het feit dat er rechtstreeks met fans gecommuniceerd kan worden. Het gaat hierbij specifiek om de situatie waarbij artiesten en/of muzikanten er zoveel mogelijk naar streven om zoveel mogelijk rechten in eigen hand te houden en te beheren. Bij composities en teksten gaat het om de auteursrechten op muziek, met inbegrip van de zogeheten uitgaverechten (publishing). Bij geluidsopnamen en daarin vastgelegde muzikale uitvoeringen gaat het om de naburige rechten op fonogrammen (ook wel master opnamen genoemd) en uitvoeringen van de uitvoerende kunstenaars (artiesten), al dan niet vastgelegd in die opnamen. In relatie tot artiesten kunnen daarnaast ook nog portret-, image- en persoonsrechten spelen in verband met hun verzilverbare populariteit en persoonlijke goodwill. De exploitatie van deze wat meer ‘persoonlijke’ artiestenrechten heeft vaak betrekking op sponsoring en endorsements. Bij exploitatie van artiestennamen, logo’s, artwork, merchandise en designs kunnen ook exclusieve auteurs-, model-, en merkrechten een belangrijke rol vervullen. Alle hiervoor genoemde rechten kunnen onderdeel uitmaken van het ‘rechtenhuis’ van de artiest en/of muzikant.

Muzikanten en hun auteursrechten

In het geval muzikanten bij Buma/Stemra aange-

sloten zijn, beheert Buma/Stemra op basis van het standaard-exploitatiecontract de auteursrechten op hun muziek (composities en/of teksten). Het gaat hierbij om het zogeheten ‘klein recht’ en niet om het ‘groot recht’. Onder ‘groot recht’ wordt verstaan de auteursrechten op muziek die onderdeel vormt van een dramatisch muzikaal (kunst)werk waarin verschillende zaken samenkomen, zoals tekst, muziek, choreografie, licht en kostuums. Bijvoorbeeld bij theater- en operavoorstellingen. De muziek is dan speciaal voor deze voorstellingen gemaakt. Binnen de kaders van het ‘klein recht’ beheert Buma het openbaarmakingsrecht en Stemra het ver-

veelvoudigingsrecht van de aangesloten muzikanten.

In beginsel zijn muzikanten als natuurlijk persoon lid van Buma/Stemra. Onder bepaalde voorwaarden kunnen succesvolle muzikanten ook met een bv² lid zijn van Buma/Stemra, hetgeen met name met een gunstig effect op de fiscaliteit te maken heeft. Zo’n bv wordt een Auteurs bv genoemd. Buma/Stemra stelt

een aantal strikte voorwaarden aan zo’n Auteurs bv: alle aandelen moeten op naam staan, er moet een aandeelhoudersregister bijgehouden worden en wijzigingen dienen aan Buma/Stemra te worden doorgegeven. Verder gelden de uitgangspunten dat de muzikant ook persoonlijk lid moet blijven van Buma/Stemra, dat de Auteurs bv de rechtsopvolger is van de muzikant, dat de muzikant ten minste 90% van de aandelen in de Auteurs bv houdt alsmede dat het totale muziekrepertoire van de muzikant in zijn geheel bij die persoon of Auteurs bv zit. Let wel, een Auteurs bv met een muzikant in dienstverband voldoet niet aan deze vanuit Buma/Stemra gestelde voorwaarden.



Muziekauteurs kunnen ook een uitgavecontract aangaan met muziekuitgevers (publishers) voor het uitgeven van hun muziekwerken. In zo’n exploitatiecontract dragen muzikmakers hun auteursrechten aan de uitgever over met inachtneming van het exploitatiecontract met Buma/Stemra (als de betrokken muzikmakers daarbij aangesloten zijn). Uitgevers zijn ook lid van Buma/Stemra en kunnen op basis van het uitgavecontract aanspraak maken op het zogeheten uitgeversdeel van de collectief te incasseren inkomsten uit auteursrechten.

Terug naar de DIY-mentaliteit. Muziekauteurs die het ‘anders’ willen doen en rechten zoveel mogelijk in eigen beheer willen houden, kunnen ervoor kiezen om een administratiecontract met een muziekuitgever of zogeheten *collection agent* aan te gaan. De nadruk ligt daarbij op de administratieve verwerking en incasso van de inkomsten uit internationale exploitatie van auteursrechten op muziek. Tegen betaling van een bepaalde

administratievergoeding houdt de muziekauteur zijn of haar rechten in eigen beheer. Eventueel kan ook afgesproken worden dat de muziekuitgever tegen een hogere vergoeding meer creatieve diensten levert, zoals bijvoorbeeld A&R en pitchen van syncs. In zo’n situatie is sprake van een administratie-‘plus’-deal. Muziekauteurs die nog een stap verder gaan, richten hun eigen muziekuitgeverij op en melden zich als zodanig ook bij Buma/Stemra aan. Met hun eigen uitgeverij gaan ze vervolgens met andere muziekuitgevers en/of collection agents een samenwerking aan op het gebied van administratie en/of creatie, exploitatie en promotie van muziek. Het voordeel van zo’n eigen muziekuitgeverij is tevens dat de muziekauteurs-uitgevers op hun beurt ook weer nieuwe talenten aan zich kunnen binden. Zo kan er binnen een bepaald genre als het ware een nieuwe muziekcatalogus of ‘stal met auteurs’ ontstaan.

- ingezonden mededeling -



nl

World music forum

open source network

for the dutch world music industry



consulting, promotion

research & policy development

World Blend Café network meetings



Dutch World Directory

guide for world music in the Netherlands

worldmusicforum.nl

pagina 26

Muziekwereld nr. 4 - 2018

Artiesten en hun naburige rechten

Naast auteursrechten kunnen natuurlijk ook naburige rechten op muziek een eigen kamer binnen het ‘rechtenhuis’ krijgen. In een meer traditionele situatie draagt de artiest zijn of haar naburige rechten op de uitvoering over aan een label of andere exploitant. Verzorgt het label ook nog eens de investeringen in de eerste opname van die uitvoering (het fonogram), dan verkrijgt het label op wettelijke basis de naburige rechten van de fonogrammenproducent. In met name elektronische muziek en hiphop kan dit wettelijke uitgangspunt tot gevolg hebben dat deze naburige rechten juist aan de makers/producers toekomen, en niet aan het label, zoals we ook in kwestie van Martin Garrix tegen Spinnin’ Records hebben kunnen zien³. Het zijn immers dan vaak de ‘zolderkamerproducers’ die de investering in het produceren van het fonogram hebben gedaan.

Gaan we voor het moderne DIY-scenario, dan richt een artiest zijn of haar eigen label op – al dan niet als imprint binnen een bestaand label – en wordt vanaf dat punt gezocht naar een geschikte samenwerkingspartner. Dat kan bijvoorbeeld een ander label zijn dat onder specifieke voorwaarden een licentie verkrijgt om de muziek te exploiteren. Of een distributeur of aggregator die tegen betaling van een distributievergoeding ervoor zorgt dat de muziek op de geijkte exploitatiekanalen en -platforms beschikbaar is (en blijft). Ook hier zijn ‘plus’-deals mogelijk, als de artiest met zijn of haar eigen label aanvullende wensen op tafel legt die verder gaan dan distributie. Bijvoorbeeld als het gaat om de inzet van marketing en promotie van de muziek. Feit is wel dat de artiest in zo’n licentieverhouding de naburige rechten blijft bezitten en in zoverre alles nog in eigen hand heeft. Bijkomend voordeel is ook hier dat de DIY-artiest in staat is om nieuwe talenten en andere collega-artiesten contractueel aan zich te binden door hen te laten tekenen bij het eigen label.

Andere ‘artiestenrechten’

Hiervoor heb ik al aangestipt dat rondom artiesten ook andere rechten dan de muziekrechten een rol kunnen spelen, bijvoorbeeld in relatie tot sponsoring, endorsements en de verkoop van merchandise-producten.

www.ntb.nl

Ook deze rechten kunnen een plaats krijgen in het ‘rechtenhuis’ van de artiest, bijvoorbeeld doordat een merkrecht op een artiestennaam of logo persoonlijk op naam van de artiest of naam van zijn of haar bv wordt geregistreerd. Hetzelfde geldt voor de exclusieve gebruiksrechten op aan de artiest gerelateerde domeinnamen en socialmedia-accounts en het contractueel laten overdragen van bijvoorbeeld auteursrechten op design en artwork. Alles met de bedoeling om zoveel mogelijk exploitatierechten rondom een artiest in eigen hand te houden.

Een eigen ‘rechtenhuis’, en dan?

Waarom is het voor muziekauteurs en artiesten zo belangrijk om vanaf het eerste begin goed na te denken over hoe om te gaan met de rechten op muziek, merchandise en de persoon? In de eerste plaats omdat het ze minder afhankelijk maakt van de grillen van anderen. De artiest zelf en niemand anders beslist of een bepaald exploitatiecontract wordt aangegaan of niet, en onder welke voorwaarden. Er kan onder alle omstandigheden sneller geschakeld worden en met een beetje handigheid in onderhandelen zou de artiest er onder de streep ook meer aan over moeten kunnen houden. Bovendien kunnen deze rechten op de lange termijn voor de muziekauteur en artiest een soort van ‘spaarpot’ worden. Niet zelden worden de rechten op bepaalde muziekcatalogi later meer waard vanwege het bewezen succes en de min of meer gegarandeerde inkomsten die periodiek binnenkomen. Het komt daarbij voor dat catalogi van eigenaar verwisselen en er sommen geld betaald worden voor de overname van die rechten. Het klinkt misschien minder sexy dan DIY, maar wel fijn voor later. Zowel voor jezelf als je erfgenamen.

Bjorn Schipper is advocaat en oprichter van Schipper Legal in Amsterdam

1. Credits gaan naar Denis Doeland. Zie onder andere <https://www.entertainment-business.nl/muziek/interview-denis-doeland-over-digitale-verdienmodellen>
2. Het kan overigens ook om een naamloze vennootschap (nv) gaan.
3. Zie Rb. Midden-Nederland 20 september 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:4775 (MAS cs./Martin Garrix), en B.H.M. Schipper, ‘Nabuurrechtelijke erkenning voor zolderkamerproducers. Uitspraak rechter in zaak Martin Garrix’, *Muziekwereld* 2017-4, p. 28-31.

pagina 27

Kijk vanuit de praktijk

In *Muziekwereld* 2018-3 lazen wij met verbazing in het artikel ‘Factureren als btw-ondernemer of via de Artiestenregeling?’ van Eloy Veldhuijzen de volgende conclusie. ‘Eigenlijk komt het erop neer dat je noch bij zelfstandigheid noch bij de Artiestenregeling een vangnet hebt in het geval je ziek wordt of zonder werk komt te zitten.’ Dit klopt niet. Hieronder onze kijk op de dagelijkse praktijk.

Sociale Verzekeringen

Artiesten die gebruik maken van de Artiestenregeling komen in aanmerking voor zowel een WW-uitkering als een uitkering uit de Ziekwet. Uiteraard zijn er wel bepaalde voorwaarden aan verbonden zoals in de eerste plaats het afdragen van premies en het opbouwen van een arbeidsverleden, bijvoorbeeld met betrekking tot het aanvragen van een WW-uitkering.

Ziekwetuitkering

Wanneer artiesten hun verloningen onder de Artiestenregeling door ons als verloningsbureau laten verwerken, dan is er sprake van een fictief dienstverband. Zij

vallen daardoor bij ziekte onder het vangnet van de Ziekwet. Wanneer zij ziek worden kunnen zij zich bij ons binnen drie dagen ziek melden. Dit geven wij door aan het UWV. In verband met het recht op samenwerking mogen tussen het laatste optreden en de ziekmelding niet meer dan 4 weken zitten. Een Ziekwetuitkering is per dag 70% van het dagloon. Het dagloon wordt berekend met het SV-loon (Sociaal Verzekeringsloon) dat je verdiende in het jaar vóór je ziek werd. SV-loon is het loon waarover je belastingen en sociale premies hebt betaald. Een Ziekwetuitkering duurt maximaal twee jaar, daarna kom je in de WIA (Wet

Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen) terecht.

Werkloosheidsuitkering

Wanneer artiesten geen optredens hebben, bijvoorbeeld in verband met seizoensinvloeden, kunnen ze een WW-uitkering aanvragen bij het UWV. Hierbij geldt als voorwaarde dat je in de laatste 36 weken in tenminste 26 weken moet hebben gewerkt. Artiesten die in de WW zitten en ziek worden, kunnen ook een beroep doen op de Ziekwet.

Contacten met artiesten

Artiesten raadplegen ons, in geval van ziekte of omdat ze geen optredens hebben, veelvuldig over de Sociale Verzekeringen. Indien nodig verschaffen wij ze overzichten van hun SV-loon zodat het aanmelden via de website van het UWV soepel kan verlopen. Wij hebben hierover ook regelmatig contact met het UWV. Hierdoor zijn wij er vanuit de praktijk van op de hoogte dat artiesten ook daadwerkelijk gebruik kunnen maken van hun rechten op de Sociale Verzekeringen. Uiteraard beoordeelt

het UWV of artiesten voldoen aan de criteria op basis waarvan uitkeringen wel of niet worden toegewezen.

Aardige teruggave

In het artikel van Eloy Veldhuijzen staat onder het kopje ‘Aardige teruggave’ kort samengevat het volgende: ‘De overeenkomst tussen de categorieën winst uit onderneming en resultaat uit werkzaamheden (Artiestenregeling) is dat je bij beide je beroepskosten kunt aftrekken.’ Als je overweegt om te kiezen voor de Artiestenregeling of om zelfstandige te worden, dan is het zeker interessant om in het licht van de Sociale Verzekeringen dit onderdeel van het artikel nog eens te lezen. Je kunt namelijk als niet-zelfstandige binnen de Artiestenregeling gebruikmaken van de beroepskostenaftrek en daarbij ben je óók verzekerd via de Sociale Verzekeringen.

Aline van Dam, Directeur Artiestenverloningen, Achterstraat 11
4101 BB Culemborg – 0345-524404
www.artiestenverloningen.nl
info@artiestenverloningen.nl

- ingezonden mededelingen -

Heeft U speelproblemen, vermoeidheidsklachten of pijn?



Dispokinesis = het vrij kunnen beschikken over houding en beweging. Ontwikkeld door een musicus voor musici.

Meer informatie:
Dianne Bolte, Dispokinesispraktijk:
tel. 026 445 34 84
Zie ook: www.dispokinesis.nl

**DOORSPLEN OF ZIEK MELDEN?
GOK NIET, ZOEK HULP.**

MUZIEKENZORG.NL





Stan Rijven

EENPITTERS SLAPEN NOOIT

Toen de uitdrukking nog niet bestond, dééd ik het al: Do-It-Yourself. En wás ik het al: een eenpitter, freelancer oftewel zzzp’er. De popwereld was vier decennia terug nog grotendeels terra incognita voor popjournalisten. Regels en rockacademies bestonden niet toen ik in *Trouw* mijn allereerste recensie zag afgedrukt. Je leerde het métier in de praktijk; zoiets als coaching was ondenkbaar. De chef Kunst: ‘Bezoek Queen en lever je artikel de volgende dag voor negen uur op de redactie af. Er is nog een kandidaat, wiens verhaal in de krant verschijnt wint.’

Op de bonnefooi toog ik naar Ahoy (29 januari 1979), zonder perskaart en entreebiljet, overtuigd dat ze me aan de kassa op mijn blauwe ogen zouden geloven na de woorden ‘Ik moet recenseren voor dágblád *Trouw*!’ Tja, via een achteringang en een begripvolle portier geraakte ik alsnog binnen. Het bleek een ‘zitconcert’ met nog twee vrije stoelen aan het middenpad. Direct na aanvang kwamen twee mannen, gewapend met Nagra-bandrecorder, hun plaatsen opeisen. Ze maakten hun eerste item voor het NCRV-jongerenprogramma *Paperclip*. Mocht mijn recensie verkozen worden dan zouden ze bellen om verslag te doen in de uitzending. Het tikken van anderhalf A4’tje kostte een slapeloze nacht, research deed ik vooraf in platenzaak Concerto met het beluisteren van Queen-albums. De volgende dag ‘La sensation de se voir imprimé!’ (de andere kandidaat belandde bij het AD). Drie dagen later was ik live op de radio, en sindsdien enige tijd de vaste poprecensent van *Paperclip*.

Ondanks die gelukkige start moest je al tastend je weg zoeken, een netwerk opbouwen, een eigen stijl ontwikkelen. Iets van een Nederlandse traditie tekende zich af in de bundel

Songs in the key of life, Popkritiek 1970-1980 (red. Büch, B. & Meijers, C.- Jongerenmedia, 1980). Het vaderlandse popjournalle bestond destijds volledig uit mannen (op Ann Bouma, Elly De Waard en Nathalie Kester na). Men schreef uit hobbyisme of vanuit een journalistieke opleiding, dan wel met Neerlandistiek of sociale wetenschappen (zoals ondergetekende) als achtergrond.

En verder? Als eenpitter bezocht ik zo’n 150 concerten per jaar. Niet om telkens te recenseren, wel als continue kennisinvestering waaronder ook de opbouw van een muziekarchief aan huis. Veel tijd stak je in het updaten van je knipselarchief, nog meer geld in je platen- en popboekencollectie. Meestal betrof het naslagwerken zoals Jos Stikvoorts *Popzamelwerk*, een jaarlijks overzicht van alle verschenen elpees, inclusief alle namen van nummers en bandleden. Een sisfusarheid die vandaag de dag onvoorstelbaar is. Actuele informatie putte je wekelijks uit allerlei popbladen. Je honorarium ging grotendeels op aan *New Musical Express*, *The Face*, *OOR*. Met de komst van *Vinyl* (1981) en allerlei DIY-blaadjes (*Aardschok*, *Raket*) roerde een nieuwe generatie zich; met de komst van internet leek dat omvangrijke archief twee decennia later overbodig. Echter, juist wegens internet is er behoefte aan duiding, aan een bezielde verband. Bij lezingen en gastcolleges vormt die collectie daarom een onschatbare bron. Maar ook bij de DIY-projecten die ik ontwikkelde, dikwijls samen met andere zzzp’ers. Zoals de oprichting van Pop Archief Nederland (1989), de tijdschriften *Afrika* (1986) en *Beyond* (2007), de netwerken World Music Forum NL (2006) en IASPM-Benelux (1984). Inderdaad, eenpitters slapen nooit.

Stan Rijven is muziekjournalist, programmamaker en deejay. (www.40upradio.nl/stanrijven)

Het auteursrechtdebat in 2018

Een plusje voor makelaars in koffie

tekst: Erwin Angad-Gaur illustratie: Robert Swart

Zoals wij in *Muziekwereld* al meerdere malen schreven: dit jaar was het jaar voor een eerste ‘tussenevaluatie’ van het nieuwe Auteurscontractenrecht. Een wettelijke bescherming van auteurs en artiesten tegen onredelijke contractvoorwaarden. De wet was een eerste stap, maar het kon nog veel beter, vond ook een deel van de Tweede Kamer. Uiteindelijk vond op 4 oktober een algemeen overleg Auteursrecht in de Tweede Kamer plaats, dat grotendeels in het teken stond van de resultaten (en vooral het gebrek aan resultaten) van de nieuwe wet, die over twee jaar volledig geëvalueerd zal worden.

De gezamenlijke vakbonden en beroepsorganisaties, verenigd in Platform Makers, brachten dit jaar een eigen ‘tussenevaluatie’ uit, in de vorm van het boekje *Werken voor een kratje bier – en andere onredelijke voorstellen*. (De uitgave is te downloaden op de websites van onder meer de Ntb en Platform Makers.) Zij lieten daarin vooral de makers zelf aan het woord. De algemene conclusie: na ruim drie jaar is in de contractpraktijk weinig veranderd. Ook de Ntb publiceerde in *Muziekwereld-2* van dit jaar al een eigen tussenstand.

Opmerkelijk was dat die boodschap door de Tweede Kamerfracties gehoord werd, als ‘zorgelijk’ werd gezien, maar dat het pleidooi van de verantwoordelijk minister (minister Dekker van Rechtsbescherming) om de definitieve evaluatie na vijf jaar af te wachten door een grote Kamermeer-

derheid gevolgd werd. Alleen de SP en GroenLinks bepleitten een eerder ingrijpen en dienden daartoe enkele moties in, waarvoor een meerderheid ontbrak. Wij zullen kortom nog enkele jaren moeten roeien met de riemen die er zijn, met een wet die instrumenten geeft voor verbetering, maar waarin de tanden, de dwang voor de sterkste marktpartijen om aan een verandering bij te dragen en daaraan mee te werken, blijft ontbreken.

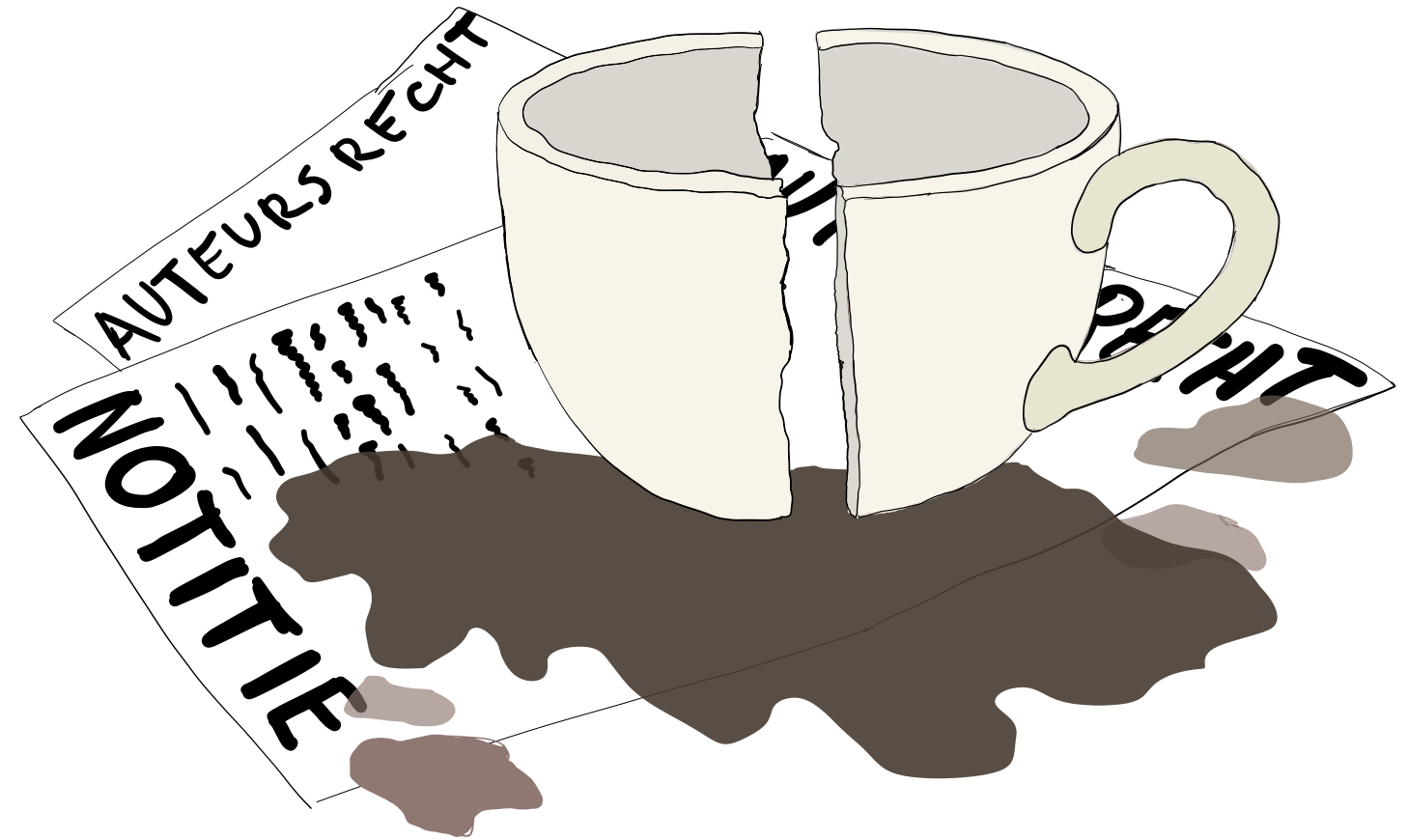
Koffie

Symbolisch blijft daarbij de weigering van de publieke omroep om zich aan de nieuwe wet te conformeren, de contractpraktijk te zuiveren en zich zelfs maar aan te sluiten bij de geschillencommissie Auteurscontractenrecht, een geschillencommissie waar makers laagdrempelig (als alternatief voor een gang naar de rechter) hun recht

kunnen halen. De minister noemde dit ‘teleurstellend’ en zegde de Kamer toe dat zijn collega Slob (onder wie het omroepbeleid valt) nog eens een kop koffie in Hilversum zou gaan drinken. Een motie van SP-Kamerlid Peter Kwint om alle instituten die mede door de overheid gefinancierd worden te verplichten zich bij de geschillencommissie aan te sluiten, werd door hem ontraden.

Een minder vergaande motie van Kathalijne Buitenweg (GroenLinks) om ‘te bevorderen’ dat belangrijke opdrachtgevers als de Persgroep en de NPO zich aansluiten bij de geschillencommissie, kon eveneens zijn goedkeuring niet wegdragen. De motie was overbodig vond hij. Hij was het eens met Buitenweg dat het bevorderen van aansluiting bij de geschillencommissie door opdrachtgevers van belang is, maar vond de motie overbodig omdat hij in het Kameroverleg van 4 oktober al had toegezegd gesprekken met belangrijke opdrachtgevers te zullen voeren. In veel andere gevallen omarmen bewindslieden dergelijke moties, onder de toelichting dat zij de motie ‘beschouwen als ondersteuning van hun beleid’.

Het afwijzen geeft dus iets aan van de prioriteiten die de minister bij het onderwerp stelt. De waarde van koffiedrinken zal zich de komende maanden moeten bewijzen. Maar veel hoeven wij niet te verwachten.



Is er dan niets bereikt?

De tussenevaluatie leverde kortom, voor anderen dan makelaars in koffie, weinig concreets op. Lobby voor een betere positie van makers is een traject van de lange adem en blijft dat, al zijn er wel een paar lichtpuntjes te noemen. Lichtpuntjes die vooral door de sector zelf bereikt werden.

Zo presenteerden Ntb, Kunstenbond en NVPI begin dit jaar uitgangspunten voor redelijke artiestencontracten; in januari 2019 hopen wij (op Noorderslag) met een vervolg te komen: uitgangspunten voor licentiecontracten en een standaardcontract voor sessiemusici. Ook zullen begin 2019 de resultaten van onderhande-

lingen tussen muzikuitgevers (de brancheorganisaties NMUV en VMN) en de gezamenlijke verenigingen voor muzik auteurs (VCTN, Kunstenbond/Ntb, Popauteurs, BAM en Nieuw GeNeCo) worden gepresenteerd. Beide onderhandelingen komen voort uit de mogelijkheid tot collectief onderhandelen die de nieuwe wet ons biedt. Bovendien worden deze afspraken onderdeel van subsidievoorwaarden van het nieuwe Popfonds (zie pagina 8), waardoor zij extra tanden krijgen.

Dat zijn positieve stappen en uiteraard kunnen wij niet louter naar de overheid kijken om stappen voor ons te zetten. De steun van die overheid is evengoed noodzakelijk willen wij daad-

werkelijk verder komen. Willen wij ook de omroepen zover krijgen eerlijke contracten te hanteren en willen wij, behalve het stellen van normen voor redelijke contracten, die normen ook afdwingbaar maken.

Dat is een taak voor onszelf, maar zeker ook voor een ‘minister van Rechtsbescherming’. De overheid mag van ons vragen de middelen die wij hebben om onszelf te beschermen te gebruiken, maar heeft ook een taak ons daarin meer te steunen, meer dan door het drinken van desnoods enkele liters koffie alleen. Met die boodschap gaan wij dan ook het nieuwe jaar in. De champagne laten we nog maar even staan.

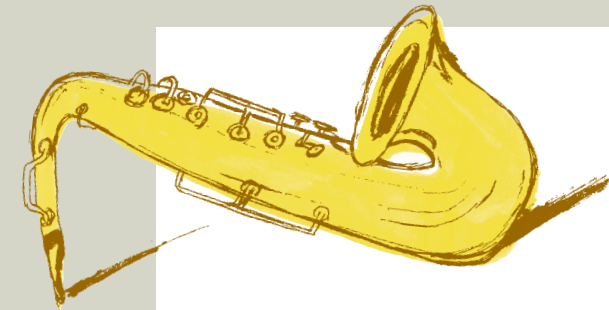
Fiscale en administratieve dienstverleners, ook voor ZZP-ers

Zakelijke kracht en persoonlijke aandacht

Specialisten in artiestenzaken zoals:

- belastingaangiften
- jaarrekeningen
- fiscale advisering

Bezoek- en postadres:
Zielhorsterweg 57
3813 ZX Amersfoort
Tel.: 033-489 29 30
Fax: 033-445 02 20
info@bouwmanveldhuijzen.nl



Doe-het-zelf-festival

In dit nummer is er uitgebreid aandacht voor 'doe-het-zelf'. Steeds meer musici nemen namelijk zelf initiatief om muziek onder de aandacht te brengen van hun publiek. Zo stijgt het aantal cd-producties in eigen beheer en schieten de festivals en clubs die gerund en geprogrammeerd worden door muzikanten als paddenstoelen uit de grond.

Zo ben ik ben zelf samen met mijn vriendin vijf jaar geleden begonnen met het organiseren van een huiskamerfestival, 'Jazz in de Kamer'. En het werkt. Muzikanten weten als geen ander wat er voor nodig is om een goede ambiance te creëren voor de spelers en hun publiek (dan heb ik het nog niet eens over drank, eten en uitrijkaarten). Bovendien haal ik veel voldoening uit het feit dat we een onafhankelijk programma kunnen samenstellen met afwisselende muziek die we de moeite waard vinden, en dat dat voor een deel van het publiek een mooie nieuwe kennismaking is met iets wat men nog niet kende.

Zoiets gaat echter niet vanzelf. Het kost geld en de inkomsten via kaartverkoop zijn niet voldoende om alle artiesten te kunnen betalen. Naast het aanvragen van subsidies en sponsors, het contact met musici (en vooral hun managers), het onderhoud met alle huiskamers en vrijwilligers, moet er natuurlijk ook nog reclame gemaakt worden. Kortom, stuk voor stuk aspecten waar je als conservatoriumstudent niet voor bent opgeleid.

Dit geldt ook voor het uitbrengen van een geluidsdrager in eigen beheer. Laten we er voor het gemak van uitgaan dat het samenstellen van de juiste bezetting en het repertoire nog binnen de comfortzone van de muzikant ligt, dan begint het avontuur der ontdekkingen bij het boeken (en bekostigen) van een studio en geluidstechnici. Mixen, masteren (en bekostigen) van de muziek. Persen (en bekostigen) van cd en/of lp. En dit alles voor de deadline van de cd-presen-

tatie op die prachtige locatie die zelf geregeld moet worden (en soms zelfs bekostigd). En om te zorgen dat er ook daadwerkelijk publiek op afkomt, moet er aan marketing en pr gedaan worden (en dat moet bekostigd). Hopelijk volgt er dan nog een leuke tournee langs toffe plekken die een boeker voor je regelt (indien bekostigd uiteraard).

Ik denk dat veel musici er baat bij hebben om hulp te krijgen om een dergelijk project op te zetten. Gelukkig bevinden we ons in Nederland in de omstandigheid dat we al aanspraak kunnen maken op een mooi netwerk van fondsen en subsidieverstrekkers die projecten ondersteunen. Bovendien wordt er tegenwoordig ontzettend veel mogelijk gemaakt door crowdfunding. Er lopen tegelijkertijd veel experts rond op het gebied van subsidie, marketing en strategie.

De weg naar die mensen, zowel bij bonden als de Kunstenbond/Ntb als bij het FPK, wordt echter maar mondjesmaat gevonden en dus zou ik pleiten voor een eenduidig punt waar musici hulp kunnen krijgen op het gebied van marketing, strategie en pr. Zo creëer je bovendien een prachtig voorportaal voor Nederlandse muziek naar Europa en verder. Zichtbaarheid wordt steeds belangrijker en als een goed apparaat hierin kan ondersteunen, zou Nederlandse muziek internationaal als een mooi keurmerk kunnen worden uitgedragen in plaats van al die groepen die zich een weg proberen te banen door het muzikale wilde westen.

De verantwoordelijkheid, zowel qua initiatieven als financieel, blijft bij de muzikmaker zelf, maar zo ontstaan er hopelijk nog meer doe-het-zelf-initiatieven van artiesten die ten goede komen aan de lokale gemeenschap. Win-win zou ik zeggen.

Bart Wirtz is saxofonist en bracht onlangs zijn vierde album *Beneath the Surface* uit. Hij presenteert samen met Rolf Delfos wekelijks het programma 'Dutch Jazz' op SublimeFM

Bart Wirtz



zelfstandigen zonder personeel

Doe-het-zelf met je administratie en aangifte?

Deze Muziekwereld gaat over doe-het-zelf, van artist driven-podia en eigen beheer-producties tot je eigen website bouwen. Hoe zit het dan met je administratie en je aangifte? Ook zelf doen of uitbesteden?

Ik heb regelmatig met klanten (musici) leuke gesprekken over hun boekhouding, waarbij we al pratend vaak uitkomen op de verschillen tussen de linker- en de rechterhersen helft. Ik heb lang het idee gehad dat muziek maken en luisteren vooral vanuit de rechterhersen helft werd aangestuurd en dat je voor zoiets als boekhouden toch voornamelijk een sterk ontwikkelde linkerhersen helft moet hebben. Zo zwart-wit is het natuurlijk niet; bij zoiets ingewikkelds als muziek maken worden verschillende gebieden in zowel de linker- als de rechterhersen helft gebruikt. Een boekhouder of belastingadviseur zal ongetwijfeld ook niet alleen zijn linkerhersen helft gebruiken bij zijn werk omdat daar vaak

ook heel wat creativiteit bij komt kijken. Ik ken bovendien zeker twee musici die zich tijdens de vorige crisis hebben omgeschoold tot belastingadviseur!

Mijn ervaring is dan ook dat veel musici heel goed in staat zijn om zelf een keurige boekhouding bij te houden (en dat sommige daar wat minder goed in zijn, maar dat komt bij iedere beroepsgroep voor). De controle van die boekhouding en de aangifte inkomstenbelasting worden dan (gelukkig) nog wel vaak aan de specialisten overgelaten.

Doe-het-zelf

Hoe ver kun je daar als musicus in gaan en hoe moet je dat aanpakken als doe-het-zelver?

Voor veel kleine administraties werkt het prima om die in een Excelbestand of ander spreadsheetprogramma bij te houden. Als je dat een beetje handig inricht (of laat inrichten) kun je daar heel goed je bonnetjes en je omzet in bijhouden en ook je btw-aangifte door laten uitrekenen. Vervolgens kan een boekhouder of belastingadviseur daar een controle op loslaten en de jaarcijfers opstellen. Blijft nog wel dat deze ook graag je bonnetjes e.d. wil inzien. Als je een beetje goed georganiseerd bent, heb je die natuurlijk al meteen gescand en zijn ze digitaal beschikbaar. De oude schoenendoos is nu toch echt wel passé.

Als je nog een stapje verder wilt gaan met je boekhouding en je bijvoorbeeld ook gebruik wilt maken van de mogelijkheid om snel zelf facturen te maken en zoiets handigs te gebruiken als een directe bankkoppeling, dan moet je je spreadsheetprogramma toch echt loslaten

en overstappen op een online boekhoudprogramma.

Een groot voordeel daarvan is dat je je bonnen daarin kunt 'inschieten' (zoals dat vaak genoemd wordt), wat inhoudt dat je je bonnen scant en in je online boekhoudprogramma uploadt. Je bonnen via de mail 'inschieten' (naar een speciaal e-mailadres) is dan ook vaak mogelijk. Het grote voordeel is natuurlijk dat al je bonnen in je boekhouding geïntegreerd zijn en daardoor ook snel terug te vinden en door de boekhouder te controleren zijn. Je hebt dus alles bij de hand!

Verder kun je altijd (als internet het doet...) en overal bij je administratie en kun je je adviseur daar ook toegang tot geven. De directe bankkoppeling zorgt ervoor dat je bankmutaties iedere dag automatisch worden ingelezen. Ook dat is erg handig.

Veel (online) boekhoudprogramma's werken tegenwoordig ook met een automatisch 'scan en herken-systeem'. Dat houdt in dat zodra jij een bon naar je boekhoudprogramma hebt

doorgestuurd of geüpload, het systeem aan het werk gaat om te achterhalen waar die bon betrekking op heeft: wie is de 'leverancier', om welk bedrag gaat het, zit er btw in en om wat voor soort kosten gaat het? Dat zijn in het algemeen lerende systemen, waarbij je in het begin nog vaak aanwijzingen moet geven of correcties moet aanbrengen, maar dat wordt (als het goed is) steeds minder. Onze ervaringen met de verschillende systemen die inmiddels op de markt zijn gebracht zijn wat wisselend, maar er zitten zeker hele goede tussen.

Jaarcijfers

Het is nog wel wat anders om van een boekhouding ook jaarcijfers (balans en winst- en verliesrekening) te maken. Daar zijn toch wel wat boekhoudkundige 'skills' voor nodig.

Hoe meer je zelf doet, des te minder administratiekosten je kwijt zal zijn, maar ik zou de jaarcijfers en in het algemeen ook de aangifte inkomstenbelasting toch aan een specialist overlaten. Bedenk dat deze ook een controle uitvoert op wat jij in je boekhouding hebt gedaan; daarmee voorkom je als het goed is

correcties die door de belastingdienst opgelegd kunnen worden (bij een controle bijvoorbeeld, of als ze je een vragenbrief hebben gestuurd). Bovendien weet de specialist als geen ander hoe je aangifte fiscaal optimaal ingevuld kan worden.

Je kunt hem (en jezelf) nog meer werk besparen door de voorgevulde aangifte (VIA) te downloaden en naar hem op te sturen. Deze vind je in het beveiligde deel van de website van de belastingdienst, waar je kunt inloggen. In deze VIA staan bepaalde gegevens die bij de belastingdienst al

bekend zijn, zoals looninkomsten en uitkeringen, banksaldi, de eigen woning en de hypotheek en dergelijke. Dan hoeft jij deze gegevens in ieder geval niet meer bij elkaar te zoeken en heeft je adviseur deze overzichtelijk op een rijtje staan. Controleer de gegevens voor de zekerheid nog wel even.

Eloy Veldhuijzen,
Fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen in
Amersfoort, 20 november 2018
Aan dit artikel kunnen geen rechten ontleend
worden. (Met 'hij' en 'hem' wordt in dit
artikel ook 'zij' en 'haar' bedoeld.)

- ingezonden mededeling -

DUTCH - JAZZ elke zondag **22:00 / 23:00** op **Sublime FM**

foto : Frank de Graaf

foto : Roland van Tulder

Hét radioprogramma waar de Nederlandse jazz centraal staat met Rolf Delfos en Bart Wirtz

Sena **SUBLIME FM**

HAALT
MEER
UIT
MUZIEK

NO VALLEY
TOO DEEP,
NO MOUNTAIN
TOO HIGH
NO NO LIMITS,
WE'LL REACH
FOR THE SKY.

NO LIMIT, 2 UNLIMITED, 1993.

Geen dal te diep, geen berg te hoog – zo voelt het voor ons. Geheel overeenkomstig de lyrics van deze Nederlandse hit uit ons geboortjaar vertegenwoordigen wij al 25 jaar met hart en ziel de naburige rechten van artiesten, muzikanten en platenmaatschappijen. Zij hebben recht op een vergoeding als hun muziek in het openbaar gebruikt wordt. Daar maken wij ons dagelijks hard voor. Zo halen we samen meer uit muziek. www.sena.nl

Sena

Een eigen website: zes basistips

Je eigen website maken is eenvoudiger dan ooit. Fijn, want een goede website is meer dan ooit van enorm belang. Voor zichtbaarheid vooral, als visitekaartje dat altijd te bekijken is. Zelfs als je geen bedrijf hebt en bijvoorbeeld als muziekdocent in loondienst werkt, kan een eigen website handig zijn. Maar een website is onontbeerlijk voor wie zelf iets aan te bieden heeft. Een goede website kan veel aan je carrière toevoegen en een slechte website kanodelijk zijn. Daarom enkele tips. Erik Thijssen

1. Wat is je doelgroep?

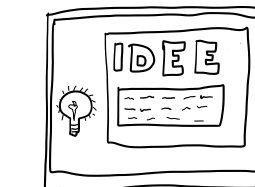
Eerste stap voor elke uiting is de vraag op wie je je eigenlijk richt. Wat is je doelgroep? Wat wil die doelgroep weten? En wat voor communicatiestijl, in tekst en in beeld, past bij die doelgroep? Bij al je verdere keuzes en communicatie, staat dat centraal: past de schrijfstijl, het uiterlijk van je site en de inhoud van je nieuws, bij je doelgroep?

2. Wat is je eigen doel?

Uiteraard is het ook goed om zelf te bedenken wat je wilt. Wil je voornamelijk een online visitekaartje, of wil je interactie met je fans? Wil je vooral informeren, wil je amuseren of wil je via je website verkopen?

3. Denk goed na over de navigatie

Wat je doel of je doelgroep ook is: zorg dat de navigatie van je site past. Je kent ze wel: de websites die er indrukwekkend uitzien, maar waarin je niet kan navigeren. Ontwerp dus voor je begint, of je nu zelf (in bijvoorbeeld Wordpress of via een zgn. websitemaker) aan de slag gaat of iemand inhurt (een handige vriend of een professional), het navigatiesysteem voor je site. Ontwerp het website-menu: wat moet er op de homepage staan? En welke pagina's wil je maken? Meestal zal een nieuwspagina, een pagina met content (je muziek), een perspagina (met recensies en verschenen artikelen) en een contactpagina (met je contactgegevens), het minimum zijn. Ook kun je overwegen een weblog toe te voegen. Want: zie tip 4...



4. Wil je interactie: zorg voor betrouwbare verversing

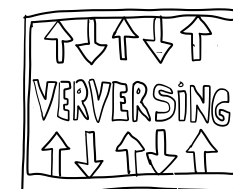
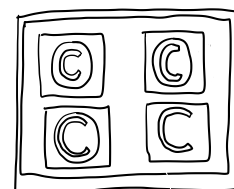
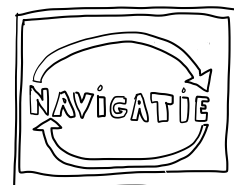
Het doel van een website kan als gezegd verschillen: is je site voornamelijk een visitekaartje, dan kan hij statisch zijn en is het bieden van de juiste informatie en het geven van het juiste beeld van je studio, je lespraktijk of je muziek, voldoende. Is je doel een relatie aan te gaan met je publiek, dan is het van enorm belang dat je je site voldoende ververs. Consumenten bezoeken alleen regelmatig een website, als zij er ook vanuit kunnen gaan dat er met regelmaat iets nieuws te lezen, te horen of te zien is.

5. Let op de auteursrechten!

Let erop dat je toestemming hebt voor het gebruik van alle materialen die je op je website toont. Toestemming voor het gebruik van foto's, van doorgeplaatste teksten en ook van je eigen muziek! (Ben je zelf de mastereigenaar? Heb je toestemming van je mede-muzikanten? Heb je toestemming van Buma/Stemra?) Doorlinken en embedden is toegestaan. Een eenvoudige manier om content op je site te plaatsen kan zijn door YouTube-filmpjes te embedden. Hetzelfde geldt voor het verwijzen naar recensies of artikelen, met een link naar het totale interview of het totale artikel via een kort citaat uit het artikel. Respecteer het auteursrecht van anderen! Al was het enkel om geen problemen te krijgen.

6. Goed gejat...

Een idee is niet beschermd, alleen de specifieke vorm van een werk is beschermd, dus, hoewel schijnbaar in tegenspraak met het vorige punt: kijk hoe anderen communiceren, hoe anderen hun site hebben opgebouwd en laat je inspireren. Kijk naar de toon en de stijl die anderen in jouw veld hanteren. Het wiel volledig zelf uitvinden, is zelden een goed idee.



Onder de leden

Simone Vierstra

**Klassiek violiste Simone Vierstra werkte twintig jaar voor het Metropole Orkest toen ze plotse-
ling last kreeg van nekklachten. Ze verloor haar baan en moest zichzelf heruitvinden. 'Als muzi-
kant moet je zelf zorgen voor een vangnet.'**

Wat doe je nu?

Twée ochtenden per week trekt ze het Goois Natuurreservaat in. Daar snoeit Simone Vierstra samen met andere vrijwilligers bosjes, zaagt en knipt takken en harkt greppels uit. Dat is niet alleen goed voor het reservaat, maar ook voor de mens, zegt de violiste. 'Het is een soort fitness in de buitenlucht. Je knapt er enorm van op.' Er speelt ook nog een ander motief. Vierstra raakte rond 2006 haar baan bij het Metropole Orkest kwijt door nekklachten. Ze zat een tijdje werkloos thuis en trok zichzelf in de jaren daarna langzaam maar zeker uit het moeras. Inmiddels kan ze weer spelen dankzij ergo-
nische vioolsteunen van Artist in Balance, maar het viel lange tijd niet mee om de tijd op een zinnige manier te vullen. Bezig zijn 'met wat dan ook' is beter dan thuiszitten, is haar motto. 'Het is ontzettend belangrijk om ergens bij te horen. Wat je dan precies doet, is secundair. Ik rijd bijvoorbeeld twee middagen in de week een bus van de kinderopvang. Heeft niets met muziek

te maken, maar brengt je wel in contact met mensen.'

Haar nekklachten kwamen als een donderslag bij heldere hemel. Van de ene op de andere dag kreeg ze tijdens het vioolspelen last van pijn in haar nek, die uitstraalde naar haar gezicht en kaak. Het medisch oordeel was bikkelaarhard: de nek is helemaal versleten, Vierstra kon haar viool definitief aan de wilgen hangen. Die diagnose kon er niet meer naast zitten – in een later stadium bleek dat een verschuiving van de nekwerfels het leed veroorzaakte. Een probleem dat in principe te verhelpen is door oefeningen en beweging. 'Maar dat wist ik toen nog niet. Niemand wist wat er precies aan de hand was. De bedrijfsarts zei echter kortweg: je moet maar een ander beroep zoeken. Dat kwam wel even aan.'

Jezelf herscholen is een ding, een baan opgeven waar je al als jong meisje van droomde een ander. 'Ik ben als 8-jarige viool gaan spelen en wist al vrij snel: dit wil

ik de rest van mijn leven doen. Ik heb twintig jaar bij het Metropole gespeeld, met toppers als Costello, Brubeck en Vai. Dat aan de kant schuiven, was loodzwaar.' Dat Vierstra last kreeg van haar nek, bleek achteraf niet zo vreemd. 'Ik was destijds nogal druk. Zo was ik kaderlid bij de FNV en zat bij de Raad van Aangeslotenen van Sena, waar ik onder meer aanvragen bij het Sena Performers Muziekproductiefonds beoordeelde. En er was ook nog een thuisfront. Al die schoteltjes in de lucht houden gaf veel stress. Daarnaast is mijn fysiek niet ingesteld op vioolspelen, mijn kin is te kort. Daardoor span ik mijn nek te veel aan, met alle gevolgen van dien.' Haar oog voor de fysieke bouw van mensen is inmiddels gescherpt. Vierstra geeft alweer een tijdje vioolles en bij elke leerling kijkt ze even 'hoe de houding is en het ervoor staat met de kin'. 'Dat doe ik onwillkeurig, muzikanten observeren en, soms, adviseren. Ik heb zelfs geprobeerd er mijn werk van te maken, een jaar of tien geleden.

Ik volgde hiervoor een opleiding tot fitnessinstructeur. Maar er kwam niemand op af, iets wat ik nog steeds niet begrijp, want preventie is zo ontzettend belangrijk. Immers, als je niet meer kan spelen, rijst de vraag: wat nu?'

Met die vraag moet je als muzikant eigenlijk altijd rekening houden, vindt Vierstra. 'Ik heb geen cijfers bij de hand, maar er zijn volgens mij aardig wat muzikanten die niet of nauwelijks meer kunnen spelen. Zelfs als je goed voor je lijf zorgt, kan het toch misgaan. Zeker met een rechts kabinet moet je niet met de armen over elkaar zitten wachten op meer subsidie of werk. Je moet een escape hebben, iets anders kunnen waarmee je je brood kan verdienen.'



foto: Marjan van Veldhuizen

Vierstra speelt nog steeds viool, onder meer in een 'improvisatiekwartet'. Het ensemble bestaat uit musici die gypsy-jazz spelen en 'nooit hetzelfde nummer opvoeren'. 'Als klassiek violist is

dat erg wennen. Je gooit je bladmuziek weg en ziet wel wat ervan komt. Hierdoor leer je improviseren, iets wat heerlijk is om te doen. Je komt daardoor dichterbij jezelf, je eigen karakter treedt

meer naar voren, veel meer dan bij het spelen van bladmuziek. Als kwartet zijn we nog steeds aan het groeien, waarschijnlijk gaan we over een tijdje ook optreden.'

Vierstra doet heel af en toe nog een betaald optreden en zou in principe nog veel meer kunnen spelen – haar nek is weer grotendeels genezen. 'Maar eigenlijk ben ik wel tevreden met wat ik nu doe: veel bewegen, chaufferen, werken in het bos, lesgeven en improviseren met het kwartet. Ook doe ik wat bestuurswerk bij de Ntb. Het is heel afwisselend zo, en meer hoeft van mij niet. Het is goed zo.'

Wat heb je aan de Ntb gehad?

Vierstra is lange tijd lid geweest van FNV KIEM (de voorloper van Kunstenbond). Rond 2007 werd ze lid van de toenmalige Ntb. Al vrij snel is ze bestuurswerk gaan verrichten, vertelt ze. 'Ik wilde graag wat doen voor de Ntb, in plaats van andersom. Ik houd met name in de gaten of er dingen beter kunnen. Daarbij focus ik me vooral op een betere beloning voor musici. Er heerst bij nogal wat mensen het idee dat muzikanten het vooral leuk vinden om te spelen en het dus ook wel voor niets willen doen. Want dan ontwikkel je je talent enzo. Mij wordt ook nog regelmatig gevraagd om gratis op te treden 'want het is toch leuk'. Natuurlijk is het leuk, maar ik wil wel betaald worden! Het is vreselijk om te zien hoe vooral jonge musici de klos zijn. Ik ben blij dat ik in staat ben om hier iets aan te doen.'

Voor informatie over sportieve coaching en lichaams oefeningen, zie: www.fit2play.nl

Jeroen Akkermans

Wij weten wat er speelt!

Word nu lid!

www.ntb.nl of bel: 020 620 31 31

Wat heb je aan de Ntb?

- Juridische check contracten.
- Rechtsbijstand bij problemen met opdrachtgevers, inning achterstallige gages en weigering uitkeringen.
- Goedkoopste instrumentenverzekering met (wereld)dekking bij optredens.
- Begeleiding en advies over: de rechtsvorm die het beste bij je bedrijf past, belastingen en ouderdomspensioen.
- Zakelijke kennis van en netwerk binnen de muziek- en podiumwereld.
- Goedkope factureringsservice en loonadministratie optredens via artiestenverloningen.nl.
- Advies op maat over opbouw (muziek)carrière of lespraktijk, aanvragen van subsidies, maken van geluidsopnamen/cd's.



De Ntb is dé vakorganisatie voor musici

